

Metsa- ja jahimehe
Kalender-käsiraamat
1925.

II. aastakäik.

Metsa- ja jahiasjenduse kuukiri

„EESTI METS“

on ainukene metsa- ja jahimeeste hääle-
kandja ja sõber.

„EESTI METS“ ei tohiks puududa ühegi
metsa- ja jahimehe lugemislavil.

„EESTI METS“a“ tellimise hind: aastas
400 mk., poolaastas 200 mk. ja veerand
aastas 100 mk.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasu-
tused maal ja linnas.

Eesti Metsateenijate Ühingu kirjastus.

A.-S. „Silva“

Tallinnas, Merepuiesteel 17.

Telefonid: kontoris 9-29, 13-80; kaupluses 18-09

Metsaosakond: 13-20.

Telegrammi aadress: TALLINN — SILVA.

Soovitame rikkalikus valikus kuivi hõõveldatud
ja hõõveldamata

kuuse- ja männilaudu,

kuivi tamme-, saare-, jalaka-,
kase-, lepa- ja haavalaudu.

Ümargusi ja kanditud palke,
kõigis nõuetavates pikkustes ja jämedustes.

Ümargusi ja saetud latte.

Saeveskis

võetakse vastu ja täidetakse rutuliselt igasuguseid tellimisi.

Ostame igasugust metsa-
materjaali piiramata arvul.

Metsa- ja jahimehe
Kalender-käsiraamat

1925.

II. aastakäik.

Sel aastal on 365 päeva.

Eesti Metsateenijate Ühingu kirjastus,
Tallinnas.

Sch. Pataschnikov'i

kirjutusmaterjaali- ja paberikaupade ladu

Tallinnas

Viru tän. 10 Kõnetr. 19-08

Soovitab oma rikkalikust kaubatagavarast suures valikus mitmesuguseid oma- ja väljamaa kontori- ja kantseleitarbeid Iga-sugused mänguasjad ja reisutarbed suures väljavalikus.

Tutvunege hindadega teistes äri-des siis leiate, et meie kaubad on odavuse poolest võistluseta.

Metsaülematele ja metsateenijate ühingu — liikmetele eriti 10% hinnaalandust. —

Tellimised täidetakse ruttu ja korralikult.

Jahikalender.

(„Riigi Teataja“ 26. juulil 1920 a. Nr. 101. 102).

Jahiloomade- ja lindude	Jaauaar	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	Septemb.	Oktoob.	Novemb.	Detsemb.
Emapõder, emahirv, (metskits) ja nende vasikad	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●
Isapõder	13 ●●	●●	●●	●●	●●	●●	28 ●●					
Metssikk (isahirv)	●●	●●	●●	●●	●●	13 ●●					13 ●●	●●
Isamõtus ja isateder					28 ●●	●●	28 ●●					
Valdsnepp (korbits, kurvits)						13 ●●	28 ●●					
Anid ja luiged					13 ●●	●●	12 ●●					
Isapardid						13 ●●	12 ●●					
Emapardid, topelsnepid, mudasnepid ja teis. ülemaltähendamata jäänud snepid ja veelinnud			13 ●●	●●	●●	●●	12 ●●					
Põldpüüd	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	28 ●●				13 ●●
Jäneseid ja faasanid	13 ●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	13 ●●			
Ematedred, emamõtused, laanepüüd ja sookanad			13 ●●	●●	●●	●●	28 ●●					
Kõik teised eespool nimetatamata jäänud jahiloomad			13 ●●	●●	●●	●●	13 ●●					
Röövlindude ja röövlome võib kogu aasta tappa												

Lubatud aeg jahil käia.

Keelatud aeg, looma hoiu- ja kaitseage.

Märkus 1. Riigimetsades on igasugune jahipidamine ainult metsa-ülemate poolt väljaantud jahipiletite põhjal lubatud.

Märkus 2. Niihästi metsaülematelt jahipileti saamiseks, kui ka oma ehk renditud eramaadel jahipidamiseks on tarvis maakonna valitsuselt jahiluba võtta.

- 1 Neljap. Uus aasta
 2 Reede
 3 Laupäev
-
- 4 Pühapäev
 5 Esmaspäev
 6 Teisipäev **Koimekuning. p.**
 7 Kesknädal
 8 Neljapäev
 9 Reede
 10 Laup. Paavli p.
-
- 11 Pühapäev
 12 Esmaspäev
 13 Teisipäev
 14 Keskn. Korjuse p.
 15 Neljapäev
 16 Reede
 17 Laup. Tõnise p.
-
- 18 Pühapäev
 19 Esmaspäev
 20 Teisipäev
 21 Kesknädal
 22 Neljapäev
 23 Reede
 24 Laupäev
-
- 25 Pühapäev
 26 Esmaspäev
 27 Teisipäev
 28 Kesknädal
 29 Neljapäev
 30 Reede
 31 Laupäev

Kas käib sull „Eesti Mets“?
 Kui ei, siis telli kohe!

Metsas ja jahil.

Metsas kibe raiumine ja materjaalide väljavedu. Metsa seemnete saamiseks tuleb igapool kus võimalik käbisid korjata ja nende kuivatamisega alustada.

Taimeaedades, kus hiiri märgata, tuleb neid hävitada, kas kihvtiga ehk muude abinõudega.

Jahimehed pidagu muret, et jahiloomad sügava lumega toidupuudust ei kannataks ja salakütid neile liiga ei tee.

Vanarahva tarkus.

Kui jaanuarikuu külm, siis saab põuane suvi.

Kui jaanuaris vähe külma ja lund, siis tulevad nad märtsis ja aprillis jälle.

On jaanuari-kuul udused ilmad, siis saab vesine kevade.

Missugused uueaasta päevad, niisugused ilmad saavad heina ajal, sest uus aasta on heina-maarjapäevaks.

Iga metsamehe kohus on
 „Eesti Metsa“ tellida!

on parem ja igal pool heak-
 kiidetud ameerika kirjutusmasin

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. nr. 18. Tel. 13-37.

- 1 Pühapäev
- 2 E. Eesti-Vene rahu 1920
- 3 Teisipäev
- 4 Kesknädal
- 5 Neljapäev
- 6 Reede
- 7 Laup.

- 8 Pühapäev
- 9 Esmaspäev
- 10 Teisipäev
- 11 Kesknädal
- 12 Neljapäev
- 13 Reede
- 14 Laupäev

- 15 Pühapäev
- 16 Esmaspäev
- 17 Teisipäev
- 18 Keskn.
- 19 Neljapäev
- 20 Reede
- 21 Laupäev

- 22 Pühapäev Peetri p.
- 23 Esmasp.
- 24 Teisip. E. Vab. iseseisvuse p. 1918
- 25 Keskn. Madise p.
- 26 Neljapäev
- 27 Reede
- 28 Laup.

Metsas ja jahil.

Tööd metsas nii kui jaanuaris. Materjaalide valmistamine jõuab juba lõpu poole, kuna väljavedu täies hoos edasi kestab, niisama käbide korjamine ja seemne kuivatamine.

Paaritamise aeg jänestel, nirkidel, tuhkrutel ja rebastel.

Vanarahva tarkus.

Kui küünla-kuul viimane veerand kül m, siis jääb kül veel pikemaks ajaks.

Kui veebruaril kuuse okkad pude nevad, siis hakkab nelja nädala pärast lumi sadama.

Vastlapäeva õhtul ei tohi koju jääda, muidu ei saa suvel linu. Mida pikem liug, seda pikem lina.

Kui õhtul aknad higiseks lõövad, siis tuleb selge ja kül m öö.

Telli kohe „Eesti Mets“.
Tellimise hind ainult 400 mk. aastas;
200 mk. poolaastas.

CORONA on parem reisikirjutusmasin
—normaal klaviatuuriga nagu harilikud büroo-
kirjutusmasinad.

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. 18. Tel. 13-37

1 Pühapäev	
2 Esmaspäev ☺	
3 Teisip.	
4 Kesknädal Palve päev	
5 Neljapäev	
6 Reede	
7 Laupäev	
<hr/>	
8 Pühapäev	
9 Esmaspäev	
10 Teisipäev ☺	
11 Keskn.	
12 Neljapäev	
13 Reede	
14 Laup.	
<hr/>	
15 Pühapäev	
16 Esmaspäev	
17 Teisipäev ☺	
18 Kesknädal	
19 Neljapäev	
20 Reede	
21 Laup. Kevade algus	
<hr/>	
22 Pühapäev	
23 Esmaspäev	
24 Teisip.	
25 Kesk. Paastu-Maarjap. ☺	
26 Neljapäev	
27 Reede	
28 Laupäev	
<hr/>	
29 Pühapäev	
30 Esmaspäev	
31 Teisipäev	

Metsas ja jahil.

Tööd metsas jõuavad lõpule. Sojadel päevadel lõövad kuuse- ja männikäbid lahti ja puistavad seemne maha. Kuivatatud seemne idanemise % tuleb ära proovida ja kindlaks teha. Kus maapind selleks ette on valmistatud, tuleb okaspuu seemnete külmisega lume peale katseid teha.

Kohtades, kus kooresöödikuid leidub, neile püügipuud maha raiuda.

Et mõtuse- ja tedremäng varsti algab, siis tulevad mänguplatsid ja jahionnid korraldada ja korda seadida.

Vanarahva tarkus.

Kui kevadel konnakude külmetab, siis külmetab ka suivilli sügisel.

Koidupuna kuulutab halbu ilmi, aga ehapuna häid ilmi.

Tumedasti paistvad tähed kuulutavad sadu; heledasti ja virvendavad tähed — häid ilmi.

„Eesti Mets'a“ peale võtavad tellimisi vastu kõik vabariigi postiasutused. Rutta tellimisega!

Täielikum esimesklassi büroomasinat ja nende tarvete ladu Eestis.

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. 18. Tel. 13-37.

- 1 K. Karjalaskmise p. ③
 2 Neljapäev
 3 Reede
 4 Laupäev

- 5 P. Palmipuude p.
 6 Esmaspäev
 7 T. Liivim. Eestl. vabast.
 8 Kesknädal [p. 1819
 9 N. Suur neljapäev ④
 10 R. Suur reede
 11 Laupäev

- 12 P. 1. Ülestõusm. püha
 13 E. 2. Ülestõusm. püha
 14 T. 3. Ülestõusm. püha
 15 Kesknädal Künni päev
 16 Neljapäev • ⑤
 17 Reede
 18 Laupäev

- 19 Pühapäev
 20 Esmaspäev
 21 Teisipäev
 22 Kesknädal
 23 N. Jüri p. ⑥
 24 Reede
 25 Laup. Markuse p.

- 26 Pühapäev
 27 Esmaspäev
 28 Teisipäev
 29 Kesknädal
 30 Neljapäev

Metsas ja jahil.

Kui maapind sulanud, tuleb kohe raie- ja lagendik- ja kultuuri töödega algust teha ja, kus metsaravitsamine seda nõuab, läbiraiumised ja harvendamised ette võtta.

Parvetamistöõde hooaeg.

Läirud kuul maharaiutud püügipuud järele vaadata ja, kus tarvis, uusi veel lisaks maha lasta.

Kus metsa põlemisi karti, seal tulevahid ametisse palgata ja tule vaateornid korda seadida.

Luikede ja anede lend põhja poole. Tedre- ja mõtusemärg ja noorte rebaste püük koobastest huvitab jahimeest. Ka on soojadel õhtudel neppide lendu oodata.

Vanarahva tarkus.

Kui soe ja niiske kevade on, siis küli lina aegsasti maha.

Kui vikerkaar hommiku poolt päeva paistab, siis tuleb vihma; kui õhtu poolt, siis ilus ilm.

Kui vihasajuga suur tuul tõuseb, siis lähab sadu üle.

Kui linnud kõrgelt lendavad, siis tuleb hea ilm.

„Eesti Mets“ on iga metsamehe parem sõber ja nõuandja. Toetage teda tellimistega!

Kandke hoolt oma büroomasinate eest.
 Hästi korrashoitud masin töötab korralikult.
 Ainsam Eestis büroomasinate eritöökoda.

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. nr. 18. Tel. 13-37.

1 ^{reede} Töölistep.	③
2 Laupäev	
3 P. Risti leidm. p.	
4 Esmaspäev	
5 Teisipäev	
6 Kesknädal	
7 Neljapäev	
8 Reede	⑦
9 L. Nigula p.	
10 Pühapäev	
11 Esmaspäev	
12 Teisipäev	
13 Kesknädal	
14 N. Lehe risti p.	
15 Reede	①
16 Laupäev	
17 P. [Asutava kogu p.	
18 E. Eesti ises. väljak.	
19 Teisipäev	
20 Kesknädal	
21 N. Taevaminem.p.	
22 Reede	②
23 Laupäev	
24 Pühapäev	
25 Esmaspäev	
26 Teisipäev	
27 Kesknädal	
28 Neljapäev	
29 Reede	
30 Laupäev	③
31 P. 1. nelipühi	

Metsas ja jahil.

Kevadised tööd, nagu: harvendamine, juurimine ja kultuuride tegemine jõuavad lõpule. Aeg on parandada ja järele vaadata metsakraavisid, teesid ja sildasid, niisama tulevad ka aiad parandada ja kaitsekraavid puhastada

Püügipuud järele vaadata ja neis leiduvad koosesöödikud ära hävitada.

Jahiloomade ja lindude vaenlasi: hulkuvaid koeri ja kasse, röövloomi ja linde hävitada.

Vanarahva tarkus.

Kui suvel hommikul kastet maas ei ole, tuleb päeval vihma.

Ei lange õhtul kaste maha, tuleb teisel päeval vihma.

Kui päike selgelt ja kullakarva looja läheb, tuleb ilus ilm.

Kui ööpiku laulu kuni hommikuni kuulda on, siis on veel mitu päeva ilus ilm.

Kui reedisel päeval vihma sadama hakkab, siis sajab ka pühapäeval.

Metsateenijate häälekandja ja sõber on metsa- ja jahiasjanduse ajakiri „Eesti Mets“.

Täielikumad ja paremad arvemasinad on

ORIGINAL-ODHNER

ja **RECORD**

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. nr. 18. Tel. 13-37.

1 E. 2. nelipüha
 2 T. 3. nelipüha
 3 Kesknädal
 4 Neljapäev
 5 Reede
 6 Laupäev

7 Pühapäev
 8 Esmaspäev
 9 Teisipäev
 10 Kesknädal
 11 Neljapäev
 12 Reede
 13 Laupäev

14 Pühapäev
 15 Esmaspäev
 16 Teisipäev
 17 Kesknädal
 18 Neljapäev
 19 Reede
 20 Laupäev

21 Pühapäev
 22 Esmaspäev Suve algus
 23 Teisipäev
 24 K. Jaani p.
 25 Neljapäev
 26 Reede
 27 Laupäev 7 magaja p.

28 Pühapäev
 29 E. Peetri p.
 30 Teisipäev

Paras aeg on tellida „Eesti Metsa“
 teise poole aasta peale.

Metsas ja jahil.

Raiestikkuude puhastamise töö tuleb üle vaadata ja koorimata kändunud ja väljavedamata jäänud materjalid ära koorida, et koore söödikute tekkimist takistada.

Aasta langed väljajaamise ja metsahindamise tööde algus. Tööd taimeaedades, maamõõdu ja loodimise alal.

Valminud on jalaka seeme; valmimisel haab ja pappel.

Jahimehed lõhkugu röövlinnude pesi ja hävitagu jahiloomade ja lindude valulasi.

Vanarahva tarkus.

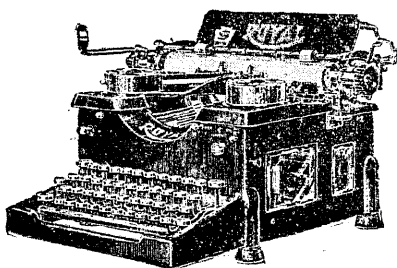
Kui põua järele kange tuul puhuma hakkab, siis toob see vihma.

Kui kanad tolmu sees siblivad, tuleb teisel päeval halb ilm.

Kui vares peale päikese loojaminekut karjub, tuleb vihma, kui aga enne päikest vaagub, tuleb hea ilm.

Kui pääsukesed saju ajal „vett! vett!“ kisendavad, siis kestab sadu veel edasi.

Metsamees, kes ajaga ühes tahab sammuda, tellib ja loeb tingimata „Eesti Metsa“.

ROYAL kirjutusmasinat kasutades on: masina omandamise ja korrashoidmise kulud 4% ja masinakirjut. paik 96%

V-D LOUN & SCHITIKOV

Tallinn, Niguliste 18. Tel. 13-37

1	Kesknädal
2	N. Heina-Maarja p.
3	Reede
4	Laupäev
5	Pühapäev
6	Esmaspäev
7	Teispäev
8	Kesknädal
9	N. 7 venna p.
10	Reede
11	Laupäev
12	Pühapäev
13	Esmaspäev
14	Teispäev
15	Kesknädal
16	Neljapäev
17	Reede
18	Laupäev
19	Pühap. Jlasõja alg. 1914
20	Esmaspäev
21	Teispäev
22	K. Maarja-Magdal. p.
23	Neljapäev
24	Reede
25	L. Jaakobi p.
26	Pühapäev
27	Esmaspäev
28	Teispäev
29	Keskn. Olevi p.
30	Neljapäev
31	Reede

Rinult „Eesti Metsast“ ammutab metsamees omale teadmisi, mis temale hädatarvilisemad.

Metsas ja jahil.

Taimeaiad tulevad umbrohost puhastada, niisama ka kultuurid.

Kuival ajal kõik abinõud tarvitusele võtta, et metsapõlemist ära hoida.

Kraavisid ja kvartali sihtisid puhastada.

Valmivad haava- ja paju seemned.

Jahimehed õpetavad noori jahikoeri ja teevad eeltöid pardijahiks.

Vanarahva tarkus.

Heina-maarjapäeva vihm päästab vilja põua-kahjust.

Punetav taevas päikese loojaminekul kuulutab head ilma.

Kui kukk õrrel enne magama minekut laulab, — siis tuleb hää ilma järele halb ilm ja vastupidi.

Kui taevas kaetud kergete udu-pilvedega, siis tuleb hea ilm.

* Selge, hõbekarva kuu on hea ilma kuulutaja.

Soovita, et ka naaber omale „Eesti Metsa“ telliks!

Kasulikum ostukoht söepaberi, vahapaberi, kirjutusmasinate lintide, shapirograf-paelte j.n.e. ostmiseks on

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. nr. 18. Tel. 13-37.

1 Laupäev
2 Pühapäev
3 Esmaspäev
4 Teispäev ☉
5 Kesknädal
6 Neljapäev
7 Reede Krist. selet. p.
8 Laupäev
9 Pühapäev
10 Esmasp. Lauritsa p.
11 Teispäev ☽
12 Kesknädal
13 Neljapäev
14 Reede
15 Laup. Rukki-Maarja p.
16 Pühapäev
17 Esmaspäev
18 Teispäev
19 Kesknädal ☿
20 Neljapäev
21 Reede
22 Laupäev
23 Pühapäev
24 E. Pärtli p.
25 Teispäev
26 Kesknädal ☽
27 Neljapäev
28 Reede
29 L. Joh. surm. p.
31 Pühapäev

Telli ja loe „Eesti Mets'a“: ta on metsamehe sõber ja nõuandja.

Metsas ja jahil.

Püügipuud järele vaadata, koorida, koored ära põletada ja uued maha raiuda.

Söödikuie läbi ärarikutud puud maha raiuda.

Tuleva-aastaseks külviks maapind ette valmistada.

Jahimeeste huvi on pöördud pardijahi peale, ka algab noorelinnu jaht.

Vanarahva tarkus.

Kui pärtlipäeval männiokkad pudenevad, tuleb mihklipäeval lund.

Haned lähevad, hallad käivad, luiged lähevad, lumi tuleb.

On augusti-kuul palju ämbliku-vörke maas, saab kauaks ajaks ilusaid ilme ja pikk sügise.

Sügisene udu tähendab kolmeks nädalaks sooja, kevadine — aga kolmeks päevaks külma

Soovita ka naabrite „Eesti Mets'a“ telida.

Paremad paljundajad on

ELAAMS

ROTAFIX

BUNSOFIX

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. nr. 18. Tel. 13-37.

1 Teisipäev
2 Kesknädal ☺
3 Neljapäev
4 Reede
5 Laupäev

6 Pühapäev
7 Esmaspäev
8 T. Ussi-Maarja p.
9 Kesknädal
10 Neljapäev ☺
11 Reede
12 Laupäev

13 Pühapäev
14 E. Risti ülendam. p.
15 Teisipäev
16 Kesknädal
17 Neljapäev
18 Reede ☺
19 Laupäev

20 Pühapäev
21 E. Madise p.
22 Teisipäev
23 K. Sügise alg.
24 N. Õpet Johann. p.
25 Reede
26 Laupäev ☺

27 Pühapäev
28 Esmaspäev
29 Teisip. Mihkli p.
30 Kesknädal

**Pimeduses kobab see metsamees,
kes ei telli ega loe „Eesti Mets’a“.**

Metsas ja jahil.

Jätkata võitlust metsavaenlaste —
— koosesöödikute — vastu. Vanemat
okasmetsa puhastada lehtpuu võsu-
dest ja noori kultuurisid — rohust.
Surnud metsa müügiks korraldusi
teha ja kohalikele elanikele müügi-
ajast teatada.

Röövlinnud lendavad lõuna poole.
Jänese jaht algab.

Vanarahva tarkus.

Kui kuked päeval laulavad, tuleb
kauakestev vilu, talvel aga tuisku ja
sadu.

—
Kui tuul uste ehk akende vahel
hulub, siis tuleb kolmandal päeval
sadu.

—
Mitu päeva enne mihklipäeva
halla, niipalju päevi pärast jüripäeva
jääd.

—
On mihklipäeval tuul lõunast,
siis on talvise pööripäevani soe tuul;
on aga põhjatuul, siis on kuni pööri-
päevani külma.

**Metsamehe raamatukogus ei tohi
puududa „Eesti Mets“.**

Nummeraatorid, pliitsi-teritajad, stempli-
padjad, paberiühendajad jne.

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. nr. 18. Tel. 13-37.

1 N. Maarja kaitsm.
2 Reede
3 Laupäev

4 Pühap. Lõikuse p.
5 Esmaspäev
6 Teispäev
7 Kesknädal
8 Neljapäev
9 Reede
10 Laupäev

11 Pühapäev
12 Esmaspäev
13 Teispäev
14 K. kolletamise p.
15 Neljapäev
16 Reede
17 Laupäev

18 Pühapäev
19 Esmaspäev
20 Teispäev
21 Kesknädal
22 N. Kaasani-Maarja p.
23 Reede
24 Laupäev

25 Pühapäev
26 Esmaspäev
27 Teispäev
28 Keskn. Simuna p.
29 Neljapäev
30 Reede
31 Laupäev

„Eesti Mets“ on tarvilik käsiraamat igale metsateenijale.

Metsas ja jahil.

Valminud on pärna, lehise, kuuse, lepa, saare, tamme ja vahtra seemned.

Surnud puude müümise aeg.

Maapinna ette valmistamine loomuliku uuendamisele.

Põldpüüde jahiaeg. Jänesed asuvad põllult metsa. Kurvitsed rändavad lõuna maale.

Vanarahva tarkus.

Kui kukk lauluga magama läheb, tuleb teist ilma.

—
Kuidas oktoober, nõnda märts.

—
Müristab veel peale mihklipäeva, tuleb soe sügise.

—
Üdune oktoober kuulutab talveks palju lund.

—
Teeb oktoober metsa lehtedest lagedaks, on talvel pehmeid ilmuoodata.

—
Lähevad kirsilehed punaseks, tuleb varsti lumi.

Iga metsateenija tellib ja loeb „Eesti Metsa“.

Kõige paremad ja kuulsamad inglise jalgratad on

CRITERION ja
PERFECTION

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. nr. 18. Tel. 13-37.

- 1 P. Pühade p.
 2 E. Hingede p.
 3 Teisipäev
 4 Kesknädal
 5 Neljapäev
 6 Reede
 7 Laupäev
-
- 8 Pühapäev ©
 9 Esmasp.
 10 T. Mardi p.
 11 K. Ilmasõja sõjariist.
 12 Neljapäev [rahu
 13 Reede
 14 Laupäev
-
- 15 Pühapäev
 16 Esmaspäev ●
 17 Teisipäev
 18 Kesknädal
 19 Neljapäev
 20 Reede
 21 L. Leemeti-Maarja p.
-
- 22 Pühapäev. Surnute püha
 23 Esmaspäev ●
 24 Teisipäev
 25 Kesk. Kadri p.
 26 Neljapäev
 27 Reede
 28 Laupäev
-
- 29 Pühapäev
 30 Esmasp. Andrese p. ©

„Eesti Mets“ on metsameeste
 eneste saavutus.

Metsas ja jahil.

Surnud puude raiumine ja vedu. Hilisemad metsamüügid ülestöötamine müüdnud metsalankidel. Kestab edasi maapinna ette valmistamine tuleva aastaste kultuuride alla ja loomuliku uuendamisele.

Korraldada jahiloomadele talvised söötmise kohad. Määra jaht.

Vanarahva tarkus.

Ei ole kaasani-maarjapäev maad lumega katnud, siis ei jõua jõuludki seda teha.

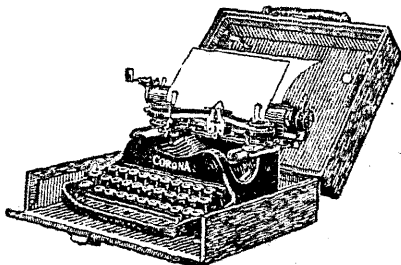
Kui rändajad linnud tihti järvede või jõgede kallastele maha lasevad siis tuleb talvel suur veepuudus.

Sooja sügise järele tuleb pikk talv.

On pihlakatel palju marju, saab vihmane sügis.

Sajab oktoobris palju vihma, on detsembris tuuline.

Metsa- ja jahimehed, teie ajakiri on „Eesti Mets“.

CORONA kirjutusmasinat võite tarvitada reisil, kontoris ja kodus.

V-d LOUN & SCHITIKOV

Tallinn, Niguliste 18. Tel.13-37

- 1 Teisipäev
- 2 Kesknädal
- 3 Neljapäev
- 4 Reede
- 5 Laupäev

- 6 Püh. Nigula p.
- 7 Esmaspäev
- 8 T. Nigula-Maarja p. ☉
- 9 Kesknädal
- 10 Neljapäev
- 11 Reede
- 12 Laupäev

- 13 Pühapäev
- 14 Esmaspäev
- 15 Teisipäev ☿
- 16 Kesknädal
- 17 Neljapäev
- 18 Reede
- 19 Laupäev

- 20 Pühapäev
- 21 E. Tooma p.
- 22 Teisip. Talve algus ☽
- 23 Kesknädal
- 24 Neljapäev
- 25 R. 1. Jõulu püha
- 26 L. 2. Jõulu püha

- 27 P. 3. Jõulu püha
- 28 E. Süüta laste p.
- 29 Teisipäev
- 30 Kesknädal ☽
- 31 Neljapäev

„Eesti Mets“ tellimine 1926 a.
peale on avatud.

Metsas ja jahil.

Metsaraiumise hooaeg ja veo-
lubade väljaandmine neile, kes ostu-
hinna täielikult ära on maksnud.

Linnade läheduses olevates mets-
kondades jõulukuuskede raielubade
välja andmine.

Haava puude maharaiumine kit-
sedele. Jaht on keelatud emapõdra,
emahirve, isahirve ja nende vasikate
peale ja peale 13. dets. põldpüüde
peale.

Vanarahva tarkus.

Novembri udu kuulutab detsem-
briks veel pehmeid ilmu.

Esimesest lumekübeme nägemi-
sest on enamasti veel 40 ööd-päeva
talve tulekuni.

Kui mutt külmetanud maaga
mulda üles ajab, läheb ilm soojale.

Kui luigid sügisel madalasti len-
davad, tuleb talvel madal lumi.

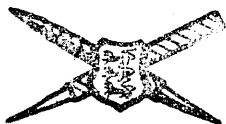
Tellige „Eesti Mets“ tuleva aasta
peale aegsati ära!

ROYAL ja CORONA

kirjutusmasina headuse ja korralikult
töötamise eest võtame täieliku vastu-
tuse oma peale

V-d Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste tän. nr. 18. Tel. 13-37.

Tallinna viili vabrik

Tallinn, Vana Posti tänav nr. 11
Tel. 12-75. Asutatud 1873.
Telegramm. adr.: TRUST-TALLINN.

Sellega teatame austatud tarvitajatele, et oleme saanud järgmiste Rootsi äride esitused ühes ladudega terve Eesti peale:

C. O. ÖBERG ja Co., ESKILSTUNA

Rootsi viilid ja rasplid, vabr. märgiga „veerand kuu ja C. O. Öberg & Co.“ Müümine vähemal ja suuremal arvul. Edasimüüjatele hinnaalandus. Peale nende igasuguste oma viilide, rasplite ja muude tööriistade ja materjalide müümine. Seal-samas vanade viilide ja rasplite ümberrajumine ehk vahetamine valmis ülesraiatute vastu.

Svenska Slipskive A.-B. „Svea“, Stockholm

Rootsi smürgelkäiad saagide ja tööriistade teritamiseks, luisud jne. vabriku märgiga „SVEA“.

E. A. BERG Mfg. Co., Ltd. ESKILSTUNA

„KALA“ märgiga: Kingsepa noad, hõõvlirauad, põitlid, igasugused tangid, habemenoad.

Kõiksugu puutööstuse masinad,
saed, numbrilööjad, teritamis-
käiad, masinarihmad j. n. e.

ÜH. PIONEER

Tallinn, Harju tän. 45.

Telefon 8-26 ja 27-99.

TARTU OSAKOND:

Raatuse tän. 14. Telefon 7-24.

A.-S. „LIGNUM”

Tallinn, Telliskivi tänav 35

Kõnetraat 12-89.

Kõnetraat 12-89.

Alati ladus saadaval kõiksugu ehitusmaterjaalid:

Prussid, kanditud ja ümargused
palgid, plastinad, kuivad hõövel-
datud põranda-, lae- ja voodri-
lauad, latid ja liistud, tiseritele
kuivad kaselauad.

Ehitajatele tehakse materjaalide eelarved
ja võetakse igasuguse nõuetavate mõõ-
tude ja sortimentide peale eritellimisi
vastu ja täidetakse kiires korras.

OSTAME

palke ja saetud materjaale
metsades ja raudtee jaamades.

KINNITUS AKTSIA SELTS

EESTI LLOID

Tallinnas, Pikk tän. nr. 28

Kõnetraadid: 6-24, 17-03

Tulekinnitused,
Elukinnitused,
Õnnetusjuhuste
kinnitused,
Veokinnitused.

Kinnitage oma varandust
ja elu kuni veel aega.

Metsakultuuri ja metsaravitsemise tööde normid.

Prof. Dobrovljanski järele.

1. Seemnete korjamine ja kuivatamine.

	100 kilogr. ehk ühe puu- da käbide kohta:	Läheb tarvis nais ehk alla- ealiste töö- päivi kuni:
1. Männi käbide korjamiseks maharaiutud puude küljest	"	0,3—0,5
2. Männi käbide korjamiseks kasvava puude küljest	"	0,8—1,5
3. Kuuse käbide korjamiseks kasvava raiutud puude küljest	"	0,2—0,4
4. Kuuse käbide korjamiseks kasvava puude küljest	"	0,7—1,3
5. Pihta käbide korjamiseks kasvava puude küljest	"	1,0—2,0
6. Kase seemne korjamiseks	1 puuda seemne kohta	4,0—6,0
7. Jalaka " "	"	5,0—15,0
8. Vahtra " "	"	4,0—8,0
9. Saare " "	"	3,0—7,0
10. Pärna " "	"	5,0—8,0
11. Sarapuu " "	"	0,2—0,4
12. Lepa (urvade ehk käbikeste)	1 puuda urv.	0,5—1,0
13. Männi käbidest seemne väljavõtmiseks eriti selleks ehitatud kuivatsites	1 puuda seemne saamis.	Mees tööpäevi 5—8
14. Männi käbidest koduste abinõudega	"	20—50
15. Kuuse käbidest seemne saamiseks kuivatsites	"	3—7
16. Kuuse käbidest koduste abinõudega	"	6—14
17. Lehise käbidest seemne saamiseks kuivatsites	"	4—17
18. Lehise käbidest koduste abinõudega	"	15—40
19. Lepa käbidest — koduste abinõudega	"	12—30
20. Tamme tõrude korjamiseks	1 tsetveriku kohta	Naistööpäevi 0,2—0,5
21. Ühe puuda männi käbidest saab		Puhast seemet naela 0,5—0,8
22. " " kuuse " "		0,8—1,5
23. " " lehise " "		1,0—1,8
24. " " pihta " "		0,4—0,6
25. " " lepa " "		0,3—0,8

Märkus: üks Riia vakk männi ehk kuuse käbisi kaalub 2—2½ puuda.

II. Taimeaed.

26. Maapinna üleskündmine ja äestamine	Iga 100 ruutsülla maapinna kohta. Hobuse mehe tööpäivi: 0,10—0,15
27. Ümberkaevamine labidaga	Mees tööpäivi: 10—15 Nais tööpäivi:
28. Peenrate valmistamine, mahakülimine ja peenrate katmine	6—10
29. Peenrate kohendamine ühes rohu kitkumisega ühe suve kestvusel	3—6
30. Taimede väljakaevamine ja sorteerimine	Iga 100 taime kohta Nais tööpäivi: 0,1—0,2
31. Ühe ehk kahe aastaste ümberistutamine puu kooli—okaspuu	0,5—1,5
32. Ühe ehk kahe aastaste ümberistutamine puu kooli—lehtpuud	1—2 Mees tööpäivi:
33. Üks kord ülekoollitud taimede väljakaevamine—okaspuud	0,4—0,8
34. Üks kord ülekoollitud taimede väljakaevamine—lehtpuu	0,6—1,0
35. Kaks korda ülekoollitud taimede väljakaevamine—okaspuud	0,8—1,2
36. Kaks korda ülekoollitud taimede väljakaevamine—lehtpuu	1,0—1,5
37. 1—2 aastaste ümberkoollitamata taimede sissepakkimine raudteega saatmiseks	0,2—0,3
38. Koollitud taimede sissepakkimine	0,3—0,6

Ühe arsina külvirea pealt saab koollimata taimi	Ühe aastaseid	Kahe aastaseid	Kolme aastaseid
39. Kuuske	80—150	70—120	50—80
40. Mända	70—120	30—60	—
41. Lehist (Larix)	50—100	30—50	—
42. Pihtat (Abies)	50—200	50—150	40—120
43. Tamme	10—30	10—20	10—15
44. Jalakat ehk künnapuud	30—70	20—40	—
45. Saaret	40—100	30—80	10—30
46. Vahert	30—80	30—50	10—25
47. Leppa ehk kaske	40—120	30—50	15—30
48. Akaatsiat	60—100	20—40	—
49. Põõkpuud (fagus silv.)	40—100	40—80	30—60
50. Pärna	50—120	40—80	30—50

Märkus: Iga ruutsülla peenra kohta mille laius 1¹/₂ arsinat, tuleb arvata külvireade kogupikkust arsinates:

Külvireade vahe juures	à 4 tolli	30 ars.
"	"	" à 5 "	25 "
"	"	" à 6 "	21 "
"	"	" à 8 "	16 "
"	"	" à 10 "	12 "

Peenrate peale külümiseks läheb tarvis seemet:

Iga 100 külvirea arsina kohta:

51. Kuuse seemet	0,5— 1,0 naela
52. Männi	"	0,6— 1,2 "
53. Lehise	"	1,0— 2,0 "
54. Pihta	"	3,0— 5,0 "
55. Tamme tõrusid	15,0— 30,0 "
56. Saare, vahtra, jalaka, kase ja lepa	1,0— 2,0 "
57. Põõkpuu	8,0— 12,0 "
58. Pärna, carpinuse ja viirpuu	1,5— 3,0 "

Taimeaia kaitse.

Iga 100 sülla aia piiri kohta:

59. Lattidest aia tegemine		
3 sülla pikkusi lattisi	180 tükki
teibaid	120 "
materjaali vedu 1—2 versta tagant	1 hob. m. p.
materjaali raiumine ja aia tegemine	8 meest. p.
60. Traataia tegemine 6 rea traadiga		
7 jala pikkusi tuplasi	100 tükki
okastrati	12 puuda
materjaali juurdevedu 1—2 versta tagant	1 ¹ / ₂ hob. m. p.
aia tegemine	10 meest. p.
61. 1 arsin sügava kraavi kaevamine	15—20 m. p.

III. Metsa kultuurideks maapinna ettevalmistamine.

Ühe dess. kohta:

62. Kändudega kaetud maapinna üleskündmine kändude vahelt	3,2—7,5 h. m. p.
63. Põllumaade üleskündmine	1—1,5 " " "
64. Öredalt rohutaimedega kaetud ehk surnud kattega maapinna äästamine	0,8—1,2 " " "
65. Ülesküntud maapinna rohust puhastamine ekstirpaatoriga	2,5—3,5 " " "

- lga 1000 jooksva
sülla kohta:
66. Vagude viisi üleskündmisel 0,2—0,4 h. m. p.
67. Vagude teistkorda sisseajamine 0,1—0,2 „ „ „
lga 1000 lapi k:
68. Lapi viisi maapinna ettevalmistamine $\frac{1}{2}$ arsina
suuruste mätaste väljalõikamine ja ümberpöör-
duft. s. o. mullakihi ülespoole mahapanemine 3,5—2,5 m. t. p.
Nende lappide pealmise korra kobedaks tege-
mine 1—1,5 „ „ „
lga 1000 lapi
kohta:
69. Lappide viisi mättakorra läbiharkimine ja peal-
mise pinna kobedaks tegemine 2—4 m. t. p.
1000 augu kohta:
70. Labidaga aukude valmistamine, mille läbimõõt
 $\frac{1}{4}$ ruutjalga ja sügavus $\frac{1}{2}$ jalga 6—8 m. t. p.
71. Nende aukude täitmine mullaga 1,5—2 n. t. p.

IV. Metsa külimine.

A. Laialt küli üle terve pinna

- 1 dess. kohta:
72. Okaspuu küli 1,5—2,0 m. t. p.
Seemet 20—40 naela.
73. Kase, lepa ja jalaka küli 1,7—2,5 „ „ „
Seemet: kasel 70—100 n., lepal 40—80 n. jala-
kal 80—100 n.
74. Vahtra saare ja pärna küli 2,0—3,0 m. t. p.
Seemet: vahtral 80—120 n., saarel 100—140 n.,
pärnal 60—80 n.
75. Külitud pinna ülesäästamine 0,5—1,0 h. m. t. p.

B. Ribade viisi küli

- 1000 „
la kohta:
76. Okas ehk lehtpuude küli ja seemne sisse rehit-
semine 1,5—3,5 n. t. p.
Seemet: kuuse ehk männi—10 n., kase—20 n.
77. Okaspuude seemne küli ribade viisi $\frac{1}{2}$ ars. lai-
selt, kus juures ribade kaugus üksteisest $1\frac{1}{2}$
ars. oleks, ühes maapinna ettevalmistamisega 20—30 m. t. p.

C. Lapi viisi küli.

- 1000 lapi kohta:
78. Okas- ehk lehtpuude seemne küli $\frac{1}{2}$ ruut arsina
suuruste lappide peale ühes seemne rehitse-
misega 0, - 0, n. t. p.

V. Metsa istutamine.

- 1000 taime kohta
79. Ettevalmistamata pinnal istutamise vaiaga aukude tegemine ja taime istutamine { 0,5—1,0 m. t. p.
 { 0,5—1,0 n. t. p.
80. Enne kobedaks tehtud pinnal istutanise juures võib tööliste arv 40% osa vähem olla
81. Tsilinder labidaga, mille diameter 3¹/₂ tolli, taime väljavõtmiseks ehk aukude valmistamiseks 2,5—3,0 m. t. p.
82. Ühes mättaga taime aukudesse panemiseks ja kinnivajutamiseks 0,3—0,4 n. t. p.
- Märkus: Niisuguseid mättaga taimi mahub koorma peale 400—600 tükki.

VI. Kultuuride ravitsemine.

- 1 dess. kohta:
83. Rohu kitkumine 6—12 n. t. p.
84. Kõrvaliste puuseltside võsu väljaraiumine . . . 1,5—2,5 m. t. p.

Ühe Riia vakamaa täisistutamiseks tarvisminevate taime arv.

Taimede vahe ridades jalgades	Ridade kaugus üksteisest jalgades.								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	T a i m e d e a r v								
1	40000	20000	13333	10000	8000	6667	5714	5000	4444
1,5	26667	13333	8889	6667	5333	4444	3810	3333	2963
2	20000	10000	6667	5000	4000	3333	2857	2500	2222
2,5	16000	8000	5333	4000	3200	2667	2286	2000	1778
3	13333	6667	4444	3333	2667	2222	1905	1667	1481
3,5	11429	5715	3810	2857	2286	1905	1633	1429	1270
4	10000	5000	3333	2500	2000	1667	1429	1250	1111
5	8000	4000	2667	2000	1600	1333	1143	1000	889
6	6667	3333	2222	1667	1333	1111	952	833	741
7	5714	2857	1905	1429	1143	952	816	714	635
8	5000	2500	1667	1250	1000	833	714	625	556
9	4444	2222	1481	1111	889	741	635	556	494

Metsade Peavalitsuse tabelid männi

Läbimõõt tollides	I järgu kõrgusega mets					II järgu kõrgusega mets					III j. kõr							
	Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu massist on					Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu massist on					Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kanijalgades	Ko			
		Tarbepuud						Tarbepuud								Tar		
		I sort	II sort	III sort	IV sort	Küttepuid		I sort	II sort	III sort	IV sort	Küttepuid					I sort	
3	39	1	—	—	—	1	—	—	—	—	34	1	—	—	—	29		1
4	47	2	—	—	—	2	—	—	—	—	41	2	—	—	—	36	2	—
5	54	4	—	—	—	4	—	—	—	—	48	3	—	—	—	43	3	—
6	60	6	—	—	—	5	1	—	—	—	54	5	—	—	—	4	1	49
7	66	9	—	—	—	8	1	—	—	—	59	8	—	—	—	7	1	53
8	71	12	—	—	6	4	2	—	—	6	64	11	—	—	6	4	1	57
9	76	16	—	—	12	2	2	—	—	—	68	15	—	—	10	3	2	61
10	81	21	—	—	18	—	3	—	—	—	72	19	—	—	15	2	2	64
11	85	27	—	—	24	—	3	—	—	—	75	24	—	—	21	3	3	67
12	88	33	—	14	15	—	4	—	—	—	79	29	—	14	11	—	4	71
13	92	40	—	17	19	—	4	—	—	—	82	36	—	17	15	—	4	74
14	95	47	—	33	10	—	4	—	—	—	85	42	—	26	12	—	4	76
15	97	55	—	39	12	—	4	—	—	—	87	49	—	34	11	—	4	78
16	100	63	25	21	13	—	4	—	—	—	89	56	25	17	10	—	4	79
17	102	72	31	22	14	—	5	—	—	—	91	64	27	20	13	—	4	80
18	104	81	50	16	10	—	5	—	—	—	93	72	39	17	12	—	4	81
19	106	91	56	19	11	—	5	—	—	—	94	81	44	19	13	—	5	82
20	107	100	62	21	12	—	5	—	—	—	95	90	70	—	15	—	5	83
21	108	111	90	15	—	—	6	—	—	—	96	100	79	—	16	—	5	84
22	109	122	100	16	—	—	6	—	—	—	97	109	87	—	17	—	5	84
23	110	134	110	17	—	—	7	—	—	—	97	119	96	17	—	—	6	85
24	110	145	120	18	—	—	7	—	—	—	98	130	106	18	—	—	6	85
25	111	156	130	19	—	—	7	—	—	—	98	140	115	19	—	—	6	85
26	112	168	141	19	—	—	8	—	—	—	98	151	124	20	—	—	7	85
27	112	181	153	20	—	—	8	—	—	—	98	162	133	22	—	—	7	85
28	113	194	166	20	—	—	8	—	—	—	98	174	144	22	—	—	8	85
29	113	210	180	21	—	—	9	—	—	—	98	187	156	23	—	—	8	85

metsa ja metsamaterjaalide hindamiseks.

gusega mets					IV järgu kõrgusega mets					V järgu kõrgus. mets											
gu massist on					Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu massist on					Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu massist on							
bepuud							Tarbepuud							Tarbepuud							
II sort	III sort	IV sort	Küttepuid				I sort	II sort	III sort	IV sort	Küttepuid			I sort	II sort	III sort	IV sort	Küttepuid			
—	—	1	—	—	24	0,5	—	—	—	0,5	—	—	—	—	19	0,5	—	—	—	0,5	—
—	—	2	—	—	31	1	—	—	—	1	—	—	—	—	26	1	—	—	—	1	—
—	—	3	—	—	37	3	—	—	—	3	—	—	—	—	31	2	—	—	—	2	—
—	—	4	1	—	43	4	—	—	—	3	1	—	—	—	36	4	—	—	—	3	1
—	—	6	1	—	47	6	—	—	—	5	1	—	—	—	39	5	—	—	—	4	1
—	—	9	1	—	51	9	—	—	—	8	1	—	—	—	43	8	—	—	—	7	1
—	8	3	2	—	54	12	—	—	7	3	2	—	—	—	45	10	—	—	7	2	1
—	12	3	2	—	57	15	—	—	10	3	2	—	—	—	48	13	—	—	9	2	2
—	18	—	3	—	60	19	—	—	13	3	3	—	—	—	50	16	—	—	11	2	3
—	23	—	3	—	62	23	—	—	20	—	3	—	—	—	52	20	—	—	14	3	3
16	13	—	3	—	64	28	—	—	14	11	—	—	—	—	54	23	—	—	16	4	3
21	14	—	3	—	66	33	—	—	18	12	—	—	—	—	56	28	—	—	16	9	3
31	10	—	3	—	68	38	—	—	22	13	—	—	—	—	57	32	—	—	18	11	3
14	11	—	3	—	69	44	—	—	26	15	—	—	—	—	58	37	—	—	21	12	4
16	12	—	4	—	70	50	28	—	—	18	—	—	—	—	58	42	24	—	14	—	4
19	13	—	4	—	71	56	32	—	—	20	—	—	—	—	59	47	27	15	—	—	5
22	14	—	4	—	71	62	36	—	—	22	—	—	—	—	59	52	30	17	—	—	5
—	15	—	4	—	72	69	39	26	—	—	—	—	—	—	59	57	33	18	—	—	6
—	16	—	4	—	72	76	43	28	—	—	—	—	—	—	59	63	36	21	—	—	6
—	17	—	5	—	72	83	47	31	—	—	—	—	—	—	59	68	39	22	—	—	7
—	18	—	5	—	73	92	52	35	—	—	—	—	—	—	59	75	43	25	—	—	7
19	—	—	5	—	73	100	56	38	—	—	—	—	—	—	59	81	47	27	—	—	7
20	—	—	5	—	73	109	61	42	—	—	—	—	—	—	59	88	50	30	—	—	8
22	—	—	6	—	73	118	67	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	6	—	73	128	73	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	—	—	7	—	73	138	80	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	—	—	7	—	73	147	87	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Metsade Peavalitsuse tabelid kuuse

Läbimõõt tollides	I järgu kõrgusega mets						II järgu kõrgusega mets						III j. kõr				
	Kõrgus jalgades, ladva tipp ühes arvatud		Kogu massist on				Kõrgus jalgades, ladva tipp ühes arvatud		Kogu massist on				Kõrgus jalgades, ladva tipp ühes arvatud		Kogu mass arvatud	Ko	
			Tarbepuud						Tarbepuud								
	Kogu mass kantjalgades		I sort	II sort	III sort	IV sort	Küttepuud	Kogu mass kantjalgades		I sort	II sort	III sort	IV sort	Küttepuud			
3	35	1	—	—	—	1	—	31	1	—	—	—	1	—	27	0,5	—
4	45	2	—	—	—	2	—	40	2	—	—	—	2	—	35	2	—
5	54	4	—	—	—	4	—	48	3	—	—	—	3	—	43	3	—
6	62	6	—	—	—	5	1	55	6	—	—	—	5	1	50	5	—
7	69	10	—	—	—	9	1	62	8	—	—	—	7	1	56	7	—
8	76	14	—	—	7	6	1	68	12	—	—	—	11	1	61	10	—
9	82	18	—	—	9	7	2	73	16	—	—	9	5	2	66	14	—
10	87	24	—	—	19	3	2	78	21	—	—	12	7	2	70	18	—
11	92	31	—	—	27	—	3	83	27	—	—	16	9	2	74	23	—
12	96	37	—	15	19	—	3	87	33	—	13	17	—	3	77	28	—
13	100	45	—	32	10	—	3	90	40	—	17	20	—	3	80	34	—
14	103	54	—	39	11	—	3	93	47	—	35	9	—	3	83	40	—
15	106	62	24	22	12	—	4	96	55	—	40	11	—	4	86	48	—
16	109	72	43	17	8	—	4	99	63	26	20	13	—	4	89	56	25
17	112	81	47	19	10	—	5	101	72	30	23	15	—	4	91	64	28
18	114	91	52	22	12	—	5	103	82	48	20	10	—	4	93	72	32
19	116	100	58	23	14	—	5	105	91	58	17	11	—	5	95	80	36
20	118	111	88	17	—	—	6	107	100	65	18	12	—	5	96	87	39
21	120	121	96	19	—	—	6	108	109	73	19	12	—	5	97	95	74
22	122	132	105	20	—	—	7	109	118	99	—	13	—	6	98	104	80
23	123	145	116	22	—	—	7	110	130	109	15	—	—	6	99	115	89
24	124	159	128	23	—	—	8	111	143	119	17	—	—	7	100	126	98
25	125	175	141	25	—	—	9	112	156	130	19	—	—	7	100	136	107
26	126	191	155	26	—	—	10	113	168	139	21	—	—	8	101	145	114
27	127	204	167	26	—	—	11	113	180	148	23	—	—	9	101	157	124
28	128	219	180	27	—	—	12	113	193	159	25	—	—	9	101	168	133
29	128	235	222	—	—	—	13	114	206	170	26	—	—	10	101	180	143

metsa ja materjaalide hindamiseks.

gusega mets				IV järgu kõrgusega					V järgu kõrgusega mets						
gu massist on				Kõrgus jalgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu massist on				Kõrgus jalgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu massist on			
bepuud						Tarbepuud						Tarbepuud			
II sort	III sort	IV sort	Küttepuid	I sort	II sort	III sort	IV sort	Küttepuid	I sort	II sort	III sort	IV sort	Küttepuid		
—	—	0,5	—	24	0,5	—	—	0,5	—	21	0,5	—	—	0,5	—
—	—	2	—	32	1	—	—	1	—	27	1	—	—	1	—
—	—	3	—	39	3	—	—	3	—	33	2	—	—	2	—
—	—	4	1	45	4	—	—	4	—	38	4	—	—	4	—
—	—	6	1	50	6	—	—	5	1	43	5	—	—	5	—
—	—	9	1	55	9	—	—	8	1	47	8	—	—	6	2
—	8	4	2	59	12	—	7	3	2	51	10	—	—	8	2
—	10	6	2	63	16	—	10	4	2	54	13	—	9	2	2
—	19	2	2	66	20	—	16	2	2	57	16	—	11	3	2
15	9	2	2	69	25	—	13	8	2	59	20	—	13	5	2
19	12	—	3	72	30	—	18	10	—	61	25	—	17	6	2
30	7	—	3	74	35	—	22	11	—	63	29	—	18	9	2
36	9	—	3	76	41	—	32	6	—	64	34	—	21	11	2
18	10	—	3	78	48	23	14	8	—	65	39	22	—	15	2
21	12	—	3	80	54	27	15	9	—	66	45	26	—	16	3
23	13	—	4	82	61	30	17	10	—	67	50	34	—	13	3
26	14	—	4	83	68	34	19	11	—	68	56	38	—	14	4
29	15	—	4	84	75	37	21	13	—	69	62	42	—	16	4
—	17	—	4	85	83	64	—	15	—	70	69	46	18	—	5
—	19	—	5	85	90	69	—	16	—	70	74	50	19	—	5
—	21	—	5	86	97	75	17	—	—	70	79	54	20	—	5
—	23	—	5	86	105	81	19	—	—	70	86	58	22	—	6
24	—	—	5	86	114	88	21	—	—	70	93	63	24	—	6
26	—	—	5	87	123	94	23	—	—	—	—	—	—	—	—
28	—	—	5	87	132	100	26	—	—	—	—	—	—	—	—
29	—	—	6	87	141	107	28	—	—	—	—	—	—	—	—
30	—	—	7	87	151	115	29	—	—	—	—	—	—	—	—

Metsade Peavalitsuse tabelid kase

Läbimõõt tollides	I järgu kõrgusega mets				II järgu kõrgusega mets				III järgu kõr	
	Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu massist on		Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu massist on		Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades
			Tarbepuud	Küttepuid			Tarbepuud	Küttepuid		
3	45	1	—	1	41	1	—	1	37	1
4	54	2	—	2	49	2	—	2	44	2
5	63	4	—	4	56	3	—	3	50	3
6	71	6	—	6	62	6	—	6	55	5
7	77	9	—	9	67	8	—	8	60	7
8	81	13	—	13	72	11	—	11	65	10
9	85	17	3	14	76	15	3	12	69	14
10	89	22	10	12	80	19	10	9	73	18
11	92	27	14	13	83	24	13	11	76	22
12	95	33	19	14	86	30	18	12	78	27
13	98	40	24	16	88	36	23	13	80	33
14	100	47	30	17	90	42	29	13	81	38
15	102	54	36	18	92	49	35	14	82	44
16	103	62	43	19	93	56	41	15	83	50
17	104	71	50	21	94	64	47	17	84	57
18	105	80	57	23	95	72	53	19	84	64
19	105	89	64	25	95	81	61	20	84	71
20	106	99	72	27	95	89	68	21	84	77
21	106	109	80	29	95	97	74	23	84	85
22	107	119	88	31	95	106	81	25	84	93
23	107	130	96	34	95	115	88	27	84	101
24	108	142	106	36	95	125	96	29	84	108
25	108	154	116	38	95	134	103	31	84	117
26	109	165	125	40	95	143	110	33	84	127
27	109	178	135	43	95	155	121	34	84	136
28	110	193	148	45	95	166	129	37	84	144

metsa ja metsamaterjaali hindamiseks.

gusega mets		IV järgu kõrgusega mets				V järgu kõrgusega			
Kogu mas- sist on		Kõrgu jalgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu mas- sid on		Kõrgu jalgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu mas- sist on	
Tarbepuud	Küttepuud			Tarbepuud	Küttepuud			Tarbepuud	Küttepuud
—	1	32	0,5	—	0,5	28	0,5	—	0,5
—	2	38	1	—	1	33	1	—	1
—	3	44	2	—	2	38	2	—	2
—	5	49	5	—	5	42	4	—	4
—	7	54	7	—	7	46	6	—	6
—	10	58	9	—	9	51	8	—	8
3	11	62	12	3	9	54	11	3	8
10	8	65	16	8	8	57	14	7	7
13	9	68	20	12	8	60	18	10	8
17	10	71	25	16	9	63	22	14	8
23	10	72	29	19	10	64	26	17	9
28	10	73	34	23	11	65	31	20	11
33	11	74	40	28	12	66	35	23	12
38	12	75	45	32	13	67	40	27	13
44	13	76	51	37	14	67	46	32	14
50	14	76	58	43	15	67	51	37	14
56	15	76	64	49	15	67	56	41	15
61	16	76	70	54	16	67	61	45	16
67	18	76	77	59	18	67	67	50	17
73	20	76	84	65	19	67	73	55	18
80	21	76	92	71	21	67	79	59	20
85	23	76	99	76	23	67	86	64	22
92	25	76	106	82	24	67	93	70	23
100	27	76	114	88	26	67	99	75	24
107	29	76	122	95	27	67	106	81	25
113	31	76	130	101	29	67	114	88	26

Metsade Peavalitsuse tabelid lepa ja paju

Läbimõõt tollides	I järgu kõrgusega mets				II järgu kõrgusega mets				III järgu kõr	
	Kõrgus jalgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu massist on		Kõrgus jalgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu massist on		Kõrgu jalgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades
			Tarbepuud	Küttepuid			Tarbepuud	Küttepuid		
3	46	1	—	1	41	1	—	1	36	1
4	54	2	—	2	48	2	—	2	42	2
5	61	4	—	4	54	4	—	4	48	3
6	67	6	—	6	60	6	—	6	53	5
7	72	9	—	9	65	8	—	8	58	7
8	76	13	—	13	69	11	—	11	62	10
9	80	17	7	10	72	15	6	9	65	14
10	83	23	15	7	75	20	13	7	68	19
11	86	28	20	8	78	26	18	8	70	23
12	89	35	26	9	80	32	23	9	72	28
13	91	42	32	10	82	38	28	10	73	34
14	92	49	38	11	83	44	33	11	74	40
15	94	57	45	12	84	51	40	11	75	46
16	95	66	53	13	85	59	47	12	76	53
17	96	75	60	15	86	68	54	14	76	60
18	97	86	69	17	87	77	62	15	77	68
19	97	96	78	18	87	86	69	17	77	76
20	98	107	87	20	87	95	77	18	77	84
21	99	119	96	23	87	105	85	20	77	92
22	99	131	106	25	87	115	93	22	77	100
23	100	144	117	27	87	126	103	23	77	109
24	100	157	128	29	87	136	111	25	77	118
25	101	172	141	31	87	147	120	27	77	128
26	101	186	153	33	87	159	130	29	77	139
27	101	201	167	34	87	172	141	31	77	150
28	102	217	181	36	87	186	153	33	77	161

metsa ja metsamaterjalide hindamiseks.

gusega mets		IV järgi kõrgusega mets				V järgu kõrgusega mets			
Kõgu mas-sist on		Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu mas-sist on		Kõrgus jälgades, ladva tipp ühes arvatud	Kogu mass kantjalgades	Kogu mas-sist on	
Tarbepuud	Küttepuud			Tarbepuud	Küttepuud			Tarbepuud	Küttepuud
—	1	32	0,5	—	0,5	28	0,5	—	0,5
—	2	37	1	—	1	32	1	—	1
—	3	42	3	—	3	36	2	—	2
—	5	47	4	—	4	40	4	—	4
—	7	51	6	—	6	44	6	—	6
—	10	54	9	—	9	47	8	—	8
6	8	57	12	4	8	49	10	3	7
3	6	60	16	10	6	51	14	7	7
5	8	62	21	13	8	53	18	10	8
20	8	64	25	16	9	54	21	13	8
25	9	65	30	21	9	55	26	17	9
30	10	66	35	25	10	56	30	21	9
35	11	66	41	30	11	56	34	24	10
42	11	67	47	35	12	56	39	28	11
48	12	67	53	40	13	56	44	32	12
55	13	67	59	45	14	56	49	36	13
61	15	67	66	51	15	56	54	40	14
68	16	67	72	56	16	56	60	45	15
75	17	67	79	62	17	56	66	50	16
82	18	67	87	69	18	56	72	55	17
90	19	67	94	75	19	56	78	60	18
97	21	67	101	81	20	56	85	65	20
105	23	67	109	87	22	56	92	71	21
114	25	67	118	95	23	—	—	—	—
123	27	67	128	104	24	—	—	—	—
133	28	67	137	111	26	—	—	—	—

Asunikkuudele antava ehitusmaterjaali taksid.
(Riigimetsa taksi hinnad 1. juulist 1920.)

Taksi järk	M ä n d			K u s k			K a s k		H a a b ja teised peh- med seltsid		L e p p		T a m m ja teised kõvad seltsid		
	; Tarbepuu		Küttepuu	Tarbepuu			Küttepuu	Tarbepuu	Küttepuu	Tarbepuu	Küttepuu	Tarbepuu	Küttepuu	Tarbepuu	
	Jäme	Keskmine		Peenikene	Jäme	Keskmine									Peenikene
I	7,00	6,00	5,00	6,00	6,00	5,00	3,00	7,00	4,50	4,50	2,00	4,50	3,00	4,50	10,00
II	6,00	5,00	4,00	5,50	5,00	4,00	2,50	6,00	3,50	4,00	1,75	4,00	2,50	4,00	9,00
III	5,00	4,00	3,50	4,50	4,00	3,50	2,00	5,00	3,00	3,50	1,50	3,50	2,00	3,50	8,00
IV	4,00	3,50	3,00	3,50	3,00	2,50	1,75	4,00	2,50	3,00	1,25	3,00	1,75	3,00	7,00
V	3,50	3,00	2,50	3,00	2,50	2,00	1,50	3,00	2,00	2,50	1,00	2,50	1,50	2,50	6,00
VI	3,00	2,50	2,00	2,50	2,00	1,50	1,25	2,50	1,75	2,00	0,75	2,00	1,25	2,00	5,00
VII	2,50	2,00	1,50	2,00	1,50	1,25	1,00	2,00	1,50	1,50	0,50	1,50	1,00	1,50	4,00

Ü h e k a a n t j a l a h i n d m a r k a d e s

Kergendatud tingimistel müüakse metsa ainult:

- 1) Asunikkuudele, 2) sõjapõlenutele ja 3) põlenutele eeltoodud 1920 a. II. poole taksi hinnaga. Kõigil muudel juhusel jäetakse sarnased palved tähele panemata. Igakordsete sooviavaldustega tuleb kohaliku metsaülema poole pöörduda.

Riigimetsamügi taksid.

(Okaspuu ja lehtpuu)

Taksi järk	Kask		Haab ja teised peh- med seltsid		Lepp		Tamm ja teised kõ- vad seltsid		M ä n d				K u u s k				
	Tarbepuu	Küttepuu	Tarbepuu	Küttepuu	Tarbepuu	Küttepuu	Tarbepuu	Küttepuu	Tarbepuu				Tarbepuu				
									1 sort	2 sort	3 sort	4 sort	1 sort	2 sort	3 sort	4 sort	
I	20.—	12.—	13.—	5.50	8.—	29.—	12.—	20.—	17.—	14.—	10.—	8.—	19.—	17.—	14.—	10.—	8.—
II	17.—	10.50	11.—	4.75	7.—	24.—	10.50	17.—	14.—	12.—	8.50	7.—	16.—	14.—	12.—	8.50	7.—
III	14.—	9.—	9.—	4.—	6.—	20.—	9.—	14.—	12.—	10.—	7.50	6.—	13.—	12.—	10.—	7.50	6.—
IV	11.50	7.50	7.50	3.25	5.—	16.50	7.50	12.—	10.—	8.—	6.—	5.—	10.50	10.—	8.—	6.—	5.—
V	9.—	6.—	6.—	2.50	4.—	13.—	6.—	10.—	8.—	6.50	5.—	4.—	8.50	8.—	6.50	5.—	4.—
VI	7.—	4.50	4.50	2.—	3.—	10.—	4.50	8.—	6.—	5.—	4.—	3.—	6.50	6.—	5.—	4.—	3.—
VII	6.—	3.50	4.—	1.75	2.50	9.—	3.50	6.—	5.—	4.—	3.—	2.50	5.50	5.—	4.—	3.—	2.50
VIII	5.—	3.—	3.50	1.50	2.—	8.—	3.—	5.—	4.—	3.50	2.50	2.—	4.50	4.—	3.50	2.50	2.—
IX	4.—	2.50	3.—	1.25	1.75	7.—	2.50	4.—	3.50	3.—	2.—	1.75	3.50	3.—	2.50	2.—	1.75
X	3.—	2.—	2.50	1.—	1.50	6.—	2.—	3.50	3.—	2.50	1.75	1.50	3.—	2.50	2.—	1.75	1.50

Ühe kant- (kubik-) jala hind markades

Rii metsamügi taksid.

(Kännud, haod, küttepuud ja turvas)

Taksi järk	Kännud		Haod		Oksad	Küttepuud			Turvas		Karjale alla- laotamiseks	
	Tõrva ajamiseks	Kütte jaoks	3—4 tolli tüvest	Peenikesed		Kask ja kõ- vad seltsid	Mänd, lepp ja kuusk	Haab ja tel- sed pehmed	Kütte jaoks	I sort		II sort
I	90.—	60.—	170.—	80.—	30.—	2880	1920	1320	155	100	60	
II	75.—	50.—	145.—	70.—	25.—	2520	1680	1140	140	95	55	
III	60.—	40.—	120.—	60.—	20.—	2160	1440	960	125	90	50	
IV	40.—	30.—	100.—	50.—	15.—	1800	1200	780	110	85	45	
V	30.—	20.—	80.—	40.—	12.—	1440	960	600	100	80	40	
VI	20.—	10.—	60.—	30.—	12.—	1080	720	480	90	70	35	
VII	16.—	8.—	50.—	20.—	10.—	840	600	420	90	70	30	
VIII	14.—	6.—	35.—	15.—	10.—	720	480	360	90	70	30	
XI	12.—	4.—	25.—	10.—	8.—	600	420	300	90	70	30	
X	12.—	4.—	20.—	8.—	6.—	480	360	240	90	70	30	

Riigimetsade kõrvalkasutuste taksid.

1. Karjatamine: I järk II järk III järk
Hobuse eest suve pealt 375 mk. 250 mk. 150 mk.
Lehma eest suve pealt 300 " 200 " 150 "
Vasika eest alla 1 a. vana 100 " 70 " 50 "
Lamba ehk talle eest 60 " 40 " 25 "

2. Kätega rohu kitkumine:
Ühe inimese pealt suve jooksul . . . 50 mk.

3. Pajukoore kiskumine:
Ühe nädala ja noa pealt 100 mk.

4. Kasetohu korjamine: Kuivadest ehk maasolevatest, päeva pealt 50 mk.

5. Kuusekoore korjamine: Kuivadest ehk maasolevatest, päeva pealt 50 mk.

6. Kivid, liiv, sammal:

- Raudkivid, 1 kantsüld, kokkukorjatult 500 mk
" " kokkukorjamata 70 "
Paeivid, 1 " head. järele 150—210 "
Kruus, 1 " " 100—125 "
Liiv, 1 " ehitus. kõlbulik 125 "
Savi, 1 " tööst. kõlbulik 300 "
" " ehituseks kõlb. 210 "
Soo-sammal, 1 kubiksüld 50 "
Nõmme-sammal, 1 kubiksüld 75 "

Märkus: Roisupuud, haod ja ründed, millede kokkupanemiseks kirvest ega saagi vaja ei ole, hinnatakse küttekändude taksi järele.

Riigi metsamüügi taksid.

(Latid, teibad, parve- ja aiavitsad).

Taksi järk	Latid		Teibad			Parve- ja aiavitsad		100 tüki hind markades	Korvi-punnuse vitsad
	I ja II kl. ühe kant- (krub.) jälle hind markades	III kl.	I kl.	II kl	III kl.	Kused	Lehtpuu		
I	10.—	5.—	2.50	1.50	0.75	16.—	5.—	4.—	
II	8.50	4.—	2.—	1.20	0.60	14.—	4.—	3.—	
III	7.—	3.—	1.60	1.—	0.50	12.—	3.20	2.—	
IV	5.50	2.50	1.30	0.80	0.40	10.—	2.50	1.60	
V	4.50	2.—	1.—	0.65	0.30	8.—	2.—	1.30	
VI	3.50	1.50	0.80	0.50	0.25	6.—	1.60	1.—	
VII	3.—	1.20	0.70	0.40	0.20	5.—	1.30	1.—	
VIII	2.50	1.—	0.60	0.30	0.15	4.—	1.—	0.80	
IX	2.—	0.80	0.50	0.25	0.15	4.—	0.80	0.60	
X	1.50	0.60	0.40	0.20	0.10	4.—	0.60	0.40	

K a n t j a l a
 ümarguste pakkude ja

Pikkus jalgades	L Ä B I M Õ Õ T								
	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	K a n t								
7	0,7	1,0	1,5	2,0	2,8	3,4	4,0	5,0	6,0
8	0,8	1,2	1,7	2,3	3,2	3,7	4,6	5,8	6,8
9	0,8	1,4	2,0	2,6	3,4	4,3	5,4	6,5	7,8
10	1,0	1,6	2,2	3,0	3,9	4,9	6,0	7,3	8,7
11	1,2	1,8	2,5	3,3	4,3	5,4	6,7	8,1	9,7
12	1,3	2,0	2,8	3,7	4,7	5,9	7,4	8,9	10,6
13	1,5	2,2	3,1	4,0	5,2	6,5	8,0	9,7	11,6
14	1,6	2,4	3,3	4,4	5,7	7,1	8,7	10,5	12,5
15	1,8	2,6	3,6	4,8	6,1	7,7	9,4	11,4	13,5
16	1,9	2,8	3,9	5,2	6,6	8,3	10,1	12,2	14,5
17	2,1	3,1	4,3	5,6	7,1	8,9	10,9	13,1	15,5
18	2,2	3,3	4,6	6,0	7,6	9,5	11,6	14,0	16,5
19	2,4	3,6	4,9	6,4	8,1	10,1	12,4	14,9	17,6
20	2,6	3,8	5,2	6,8	8,6	10,7	13,1	15,7	18,6
21	2,8	4,1	5,6	7,2	9,2	11,4	13,9	16,7	19,7
22	3,0	4,4	5,9	7,7	9,7	12,0	14,7	17,6	20,8
23	3,2	4,7	6,3	8,1	10,3	12,7	15,5	18,5	21,9
24	3,4	4,9	6,7	8,6	10,8	13,4	16,3	19,5	23,0
25	3,6	5,2	7,1	9,1	11,4	14,1	17,1	20,4	24,1
26	3,9	5,5	7,5	9,2	12,0	14,8	18,0	21,4	25,2
27	4,1	5,9	7,9	10,1	12,6	15,5	18,8	22,4	26,3
28	4,3	6,2	8,3	10,5	13,2	16,2	19,6	23,4	27,5
29	4,6	6,5	8,7	11,0	13,8	16,9	20,5	24,4	28,6
30	4,9	6,9	9,1	11,6	14,4	17,7	21,4	25,4	29,8
31	5,1	7,2	9,5	12,1	15,0	18,4	22,2	26,4	31,0
32	5,4	7,5	10,0	12,6	15,7	19,2	23,2	27,5	32,2
33	5,7	7,9	10,4	13,2	16,4	20,0	24,1	28,5	33,4
34	6,0	8,3	10,9	13,8	17,0	20,8	25,1	29,6	34,7
35	6,3	8,7	11,4	14,3	17,7	21,6	26,0	30,7	35,9
36	6,6	9,1	11,9	15,0	18,5	22,5	27,0	31,9	37,3
37	6,9	9,5	12,4	15,5	19,1	23,3	27,9	33,0	38,5
38	7,2	9,8	12,8	16,1	19,8	24,1	28,7	34,0	39,7
39	7,5	10,3	13,3	16,7	20,6	24,9	29,8	35,1	41,0
40	7,9	10,7	13,9	17,4	21,3	25,8	30,8	36,4	42,3
41	8,2	11,2	14,4	18,0	22,1	26,7	31,8	37,5	43,6
42	8,6	11,6	15,0	18,6	22,8	27,6	32,9	38,7	45,0

t a b e l

palkide küberimiseks.

T O L L I D E S							
13	14	15	16	17	18	19	20
j a l a d							
7,0	8,1	9,3	10,6	12,0	13,7	15,1	16,7
8,0	9,3	10,6	12,1	13,7	15,8	17,5	19,3
9,2	10,7	12,4	14,1	16,0	18,0	19,8	21,0
10,3	12,0	13,6	15,7	17,8	20,0	22,1	24,4
11,4	13,3	15,3	17,4	19,7	22,1	24,4	26,9
12,5	14,5	16,7	19,1	21,5	24,2	26,7	29,4
13,6	15,9	18,2	20,7	23,5	26,3	29,1	32,4
14,7	17,1	19,7	22,4	25,4	28,4	31,4	34,5
15,9	18,5	21,2	24,1	27,3	30,5	33,7	37,1
17,0	19,8	22,7	25,9	29,2	32,7	36,1	39,7
18,2	21,1	24,2	27,8	31,1	34,9	38,5	42,3
19,4	22,5	25,8	29,3	33,1	37,1	40,9	44,9
20,6	23,9	27,4	31,1	35,1	39,3	43,3	47,5
21,8	25,3	29,0	32,8	37,1	41,5	45,7	50,1
23,0	26,7	30,5	34,6	39,0	43,7	48,1	52,8
24,2	28,1	32,1	36,4	41,0	45,9	50,5	55,4
25,5	29,5	33,8	38,3	43,1	48,2	53,0	58,1
26,8	31,0	35,4	40,1	45,1	50,4	55,5	60,8
28,0	32,2	37,0	41,9	47,2	52,7	58,0	63,5
29,4	33,9	28,7	43,8	49,3	55,0	60,5	66,4
30,7	35,4	40,3	45,7	51,3	57,3	63,3	69,0
31,9	36,9	42,0	47,6	53,5	59,6	65,6	71,8
33,3	38,3	43,7	49,4	55,6	61,9	68,0	74,6
34,6	39,9	45,5	51,4	57,7	64,3	70,7	77,4
36,0	41,5	47,2	53,3	59,9	66,7	73,2	80,1
37,4	43,0	48,9	55,2	62,0	69,1	75,8	83,0
38,8	44,6	50,7	57,2	64,2	71,4	78,5	85,9
40,1	46,2	52,5	59,2	66,4	73,9	81,1	88,6
41,5	47,7	54,3	61,2	68,6	76,3	83,5	91,5
43,1	49,5	56,2	63,3	71,0	79,0	86,6	94,0
44,5	51,1	58,0	65,4	73,2	81,4	89,2	97,4
46,0	52,7	59,7	67,2	75,3	83,7	91,8	100,1
47,4	54,3	61,5	69,2	77,5	86,2	94,3	103,1
48,8	56,0	63,4	71,4	79,8	88,7	97,1	106,0
50,3	57,7	65,3	73,4	82,1	91,2	99,8	108,9
51,8	59,3	67,1	75,5	84,4	93,8	102,6	111,9

Standardi tabel.

1 standart on 165 kantjalga.

Laudade paksus toll.	Laudade laius tollides										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Laudade jooksva jalgade arv ühes standardis										
1/4	95040	47520	31680	23760	19008	15840	13577	11880	10560	9504	8640
1/2	47520	23760	15840	11880	9504	7920	6789	5940	5280	4752	4320
4	31680	15840	10560	7920	6336	5280	4526	3960	3520	3168	2880
1	23760	11880	7920	5940	4752	3960	3394	2970	2640	2376	2160
1 1/4	19008	9504	6336	4752	3802	3168	2715	2375	2112	1901	1728
1 1/2	15840	7920	5280	3960	3168	2640	2263	1880	1760	1584	1440
1 3/4	13577	6788	4526	3394	2715	2263	1939	1697	1509	1358	1234
2	11880	5940	3960	2970	2376	1980	1697	1485	1320	1188	1080
2 1/4	10560	5280	3520	2640	2112	1760	1509	1320	1173	1056	960
2 1/2	9504	4752	3168	2376	1901	1584	1358	1188	1056	950	864
2 3/4	8640	4320	2880	2160	1728	1440	1234	1080	960	864	785
3	7920	3960	2640	1980	1584	1320	1131	990	880	792	720
3 1/4	7311	3655	2437	1827	1462	1218	1044	913	812	731	664
3 1/2	6788	3394	2262	1697	1358	1131	970	849	754	679	617
3 3/4	6336	3168	2112	1584	1267	1056	905	792	704	634	576
4	5940	2970	1980	1485	1188	990	849	742	660	594	540

Märkus: üks standardi tosin on 16,5 kantjalga, s. t. ühes standardi tosinas on jooksva jalgade arv 10 korda vähem, kui ühes standardis.

Teivaste ja lattide kogu kantjalgades.

Metsade Peavalitsuse kantjala tabeli järele.

Pikkus jalgades	Tüve läbimõõt tollides, 4 tolli kõrgusel kannust					
	1	2	3	4	5	6
	100 teivas ehk lattis on kantjalgu					
10	2	8	15	—	—	—
15	3	10	25	40	—	—
20	4	15	40	65	100	—
25	—	25	50	90	140	200
30	—	30	65	110	175	250
35	—	—	75	135	210	300
40	—	—	—	155	240	350
45	—	—	—	175	275	400
50	—	—	—	—	310	450
55	—	—	—	—	345	500
60	—	—	—	—	—	550
65	—	—	—	—	—	590

Puude raskus toorelt ja õhukuivalt.

Puuselts	Ühe kantjala raskus puudades		Puuseltsid	Ühe kantjala raskus puudades	
	Toores	Õhukuiv		Toores	Õhukuiv
Haab	1,33	0,74	Mänd	1,57	1,00
Kuus	1,37	0,95	Kask	1,59	1,23
Pärn	1,38	1,00	Põök	1,69	1,33
Saar	1,47	1,19	Tamm	1,73	1,50
Lepp	1,56	1,02			

Mitmesuguse küttematerjaali raskus.

Materjaalide nimetus	Ühes kant-süllas puudasi	1000-des puudas kantsüldasi
Männi ja kuuse küttepuud, metsakuivad	225	4,444
" " " " toored	275	3,636
Kase ja lepa küttepuud, metsakuivad	300	3,333
" " " " toored	375	2,667
Kasepuu süsi	134	7,463
Okaspuu süsi	100	10,000
Tammepuu süsi	145	6,897
Turvas, kuiv	230	4,347

Niiskuse protsent toore puude juures.

Aasta ajad	Kõvad lehtpuud	Pehmed lehtpuud	Okaspuud	Keskmi-selt
Jaauaris	0,44	0,53	0,60	0,51
Veebruaris	0,38	0,53	0,58	0,50
Märtsis	0,36	0,51	0,59	0,49
Aprillis	0,76	0,49	0,54	0,46
Mais	0,39	0,43	0,66	0,49
Juunis	0,35	0,47	0,61	0,48
Juulis	0,39	0,50	0,66	0,50
Septembris	0,38	0,47	0,58	0,48
Novembris	0,34	0,45	0,58	0,46
Peale 1½ a. kuivamist õhus	0,16	0,16	0,15	0,16

Meetrite ja süldade vastastiku ümberarvamise tabelid.

Tarvitamise õpetus.

Arv, mis tabeli ülemisel äärel, tähendab meetrit. Kümnen-
dikud on peal ristreas ja sajandikud pahemal pool püstreas.

On¹ tarvis, näituseks, 2,85 meetrit ümberarvata süldadeks, siis
võtame tabeli, mille ülemisel äärel on 2 mtr., selle järel otsime
pealmises reas arvu 0,80, seda mööda allapoole minnes leiame reas,
mille ees seisab 0,05, otsitava arvu 1,336, seega 2,85 meetrit on
1,336 sülda.

Süldade meetriteks ümberarvamisel tuleb toimetada vastu-
pidiselt.

0 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	0,000	0,047	0,094	0,141	0,187	0,234	0,281	0,328	0,375	0,422
0,01	0,005	0,052	0,098	0,145	0,192	0,239	0,286	0,333	0,380	0,426
0,02	0,009	0,056	0,103	0,150	0,197	0,244	0,290	0,337	0,384	0,431
0,03	0,014	0,061	0,108	0,155	0,201	0,248	0,295	0,342	0,389	0,436
0,04	0,019	0,066	0,112	0,159	0,206	0,253	0,300	0,347	0,394	0,441
0,05	0,023	0,070	0,117	0,164	0,211	0,258	0,305	0,351	0,398	0,445
0,06	0,028	0,075	0,122	0,169	0,216	0,262	0,309	0,356	0,403	0,450
0,07	0,033	0,080	0,126	0,173	0,220	0,267	0,314	0,361	0,408	0,455
0,08	0,037	0,084	0,131	0,178	0,225	0,272	0,319	0,366	0,412	0,459
0,09	0,048	0,089	0,136	0,183	0,230	0,276	0,323	0,370	0,417	0,464

1 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	0,469	0,516	0,562	0,609	0,656	0,703	0,750	0,797	0,844	0,890
0,01	0,743	0,520	0,567	0,614	0,661	0,708	0,755	0,801	0,848	0,895
0,02	0,478	0,525	0,572	0,619	0,665	0,712	0,759	0,806	0,853	0,900
0,03	0,483	0,530	0,576	0,623	0,670	0,717	0,764	0,811	0,858	0,905
0,04	0,487	0,534	0,581	0,628	0,675	0,722	0,769	0,815	0,862	0,909
0,05	0,492	0,539	0,586	0,633	0,680	0,726	0,773	0,820	0,867	0,914
0,06	0,497	0,544	0,591	0,637	0,684	0,731	0,778	0,825	0,872	0,919
0,07	0,501	0,548	0,595	0,642	0,689	0,736	0,783	0,830	0,876	0,923
0,08	0,506	0,553	0,600	0,647	0,694	0,740	0,787	0,834	0,881	0,928
0,09	0,511	0,558	0,605	0,651	0,698	0,745	0,792	0,839	0,886	0,933

2 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	0,937	0,984	1,031	1,078	1,125	1,172	1,219	1,265	1,312	1,359
0,01	0,942	0,989	1,036	1,083	1,130	1,176	1,223	1,270	1,317	1,364
0,02	0,947	0,994	1,040	1,087	1,134	1,181	1,228	1,275	1,322	1,369
0,03	0,951	0,998	1,045	1,092	1,139	1,186	1,233	1,279	1,326	1,373
0,04	0,956	1,003	1,050	1,097	1,144	1,190	1,237	1,284	1,331	1,378
0,05	0,961	1,008	1,055	1,101	1,148	1,195	1,242	1,289	1,336	1,383
0,06	0,965	1,012	1,059	1,106	1,153	1,200	1,247	1,294	1,340	1,387
0,07	0,970	1,017	1,064	1,111	1,158	1,205	1,251	1,298	1,345	1,392
0,08	0,975	1,022	1,069	1,115	1,162	1,209	1,256	1,303	1,350	1,397
0,09	0,980	1,026	1,073	1,120	1,167	1,214	1,261	1,308	1,354	1,401

3 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	1,406	1,453	1,500	1,547	1,594	1,640	1,688	1,734	1,781	1,828
0,01	1,411	1,458	1,504	1,551	1,598	1,645	1,692	1,739	1,786	1,833
0,02	1,415	1,462	1,509	1,556	1,603	1,650	1,697	1,744	1,790	1,837
0,03	1,420	1,467	1,514	1,561	1,608	1,654	1,701	1,748	1,795	1,842
0,04	1,425	1,472	1,519	1,565	1,612	1,659	1,706	1,753	1,800	1,847
0,05	1,429	1,475	1,523	1,570	1,617	1,664	1,711	1,758	1,804	1,851
0,06	1,434	1,481	1,528	1,575	1,622	1,669	1,715	1,762	1,809	1,856
0,07	1,439	1,486	1,533	1,579	1,626	1,673	1,720	1,767	1,814	1,861
0,08	1,444	1,490	1,537	1,584	1,631	1,678	1,725	1,772	1,819	1,865
0,09	1,448	1,495	1,542	1,589	1,636	1,683	1,729	1,776	1,823	1,870

4 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	1,875	1,922	1,968	2,015	2,062	2,109	2,156	2,203	2,250	2,297
0,01	1,879	1,926	1,973	2,020	2,067	2,114	2,161	2,208	2,254	2,301
0,02	1,884	1,931	1,978	2,025	2,072	2,118	2,165	2,212	2,259	2,306
0,03	1,889	1,936	1,983	2,029	2,076	2,123	2,170	2,217	2,264	2,311
0,04	1,893	1,940	1,987	2,034	2,081	2,128	2,175	2,222	2,268	2,315
0,05	1,898	1,945	1,992	2,039	2,086	2,133	2,179	2,226	2,273	2,320
0,06	1,903	1,950	1,997	2,043	2,090	2,137	2,184	2,231	2,278	2,325
0,07	1,908	1,954	2,001	2,048	2,095	2,142	2,189	2,236	2,283	2,329
0,08	1,912	1,959	2,006	2,053	2,100	2,147	2,193	2,240	2,287	2,334
0,09	1,917	1,964	2,011	2,058	2,104	2,151	2,198	2,245	2,292	2,339

5 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	2,343	2,390	2,437	2,484	2,531	2,578	2,625	2,672	2,718	2,765
0,01	2,348	2,395	2,442	2,489	2,536	2,582	2,629	2,676	2,723	2,770
0,02	2,353	2,400	2,447	2,493	2,540	2,587	2,634	2,681	2,728	2,775
0,03	2,358	2,404	2,451	2,498	2,545	2,592	2,639	2,686	2,732	2,779
0,04	2,362	2,409	2,456	2,503	2,550	2,597	2,643	2,690	2,737	2,784
0,05	2,367	2,414	2,461	2,507	2,554	2,601	2,648	2,695	2,742	2,789
0,06	2,372	2,418	2,465	2,512	2,559	2,606	2,653	2,700	2,747	2,793
0,07	2,376	2,423	2,470	2,517	2,564	2,611	2,657	2,704	2,751	2,798
0,08	2,381	2,428	2,475	2,522	2,568	2,615	2,662	2,709	2,756	2,803
0,09	2,386	2,432	2,479	2,526	2,573	2,620	2,667	2,714	2,761	2,807

6 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	2,812	2,859	2,906	2,953	3,000	3,046	3,093	3,140	3,187	3,234
0,01	2,817	2,864	2,911	2,957	3,004	3,051	3,098	3,145	3,192	3,239
0,02	2,822	2,868	2,915	2,962	3,009	3,056	3,103	3,150	3,196	3,243
0,03	2,826	2,873	2,920	2,967	3,014	3,061	3,107	3,154	3,201	3,248
0,04	2,831	2,878	2,925	2,972	3,018	3,065	3,112	3,159	3,206	3,253
0,05	2,836	2,882	2,929	2,976	3,023	3,070	3,117	3,164	3,211	3,257
0,06	2,840	2,887	2,934	2,981	3,028	3,075	3,121	3,168	3,215	3,262
0,07	2,845	2,892	2,939	2,986	3,032	3,079	3,126	3,173	3,220	3,267
0,08	2,850	2,897	2,943	2,990	3,037	3,084	3,131	3,178	3,225	3,271
0,09	2,854	2,901	2,948	2,995	3,042	3,089	3,136	3,182	3,229	3,276

7 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	3,281	3,328	3,375	3,421	3,468	3,515	3,562	3,609	3,656	3,703
0,01	3,286	3,332	3,379	3,426	3,473	3,520	3,567	3,614	3,660	3,707
0,02	3,290	3,337	3,384	3,431	3,478	3,525	3,571	3,618	3,665	3,712
0,03	3,295	3,342	3,389	3,436	3,482	3,529	3,576	3,623	3,670	3,717
0,04	3,300	3,346	3,393	3,440	3,487	3,534	3,581	3,628	3,675	3,721
0,05	3,304	3,351	3,398	3,445	3,492	3,539	3,585	3,632	3,679	8,726
0,06	3,309	3,356	3,403	3,450	3,496	3,543	3,590	3,637	3,684	3,731
0,07	3,314	3,361	3,407	3,454	3,501	3,548	3,595	3,642	3,689	3,735
0,08	3,318	3,365	3,412	3,459	3,506	3,553	3,600	3,646	3,693	3,740
0,09	3,323	3,370	3,417	3,464	3,511	3,557	3,604	3,651	3,698	3,745

8 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	3,750	3,796	3,843	3,890	3,937	3,984	4,031	4,078	4,125	4,172
0,01	3,754	3,801	3,848	3,895	3,942	3,989	4,035	4,082	4,129	4,176
0,02	3,759	3,806	3,853	3,900	3,946	3,993	4,040	4,087	4,134	4,181
0,03	3,764	3,810	3,857	3,904	3,951	3,998	4,045	4,092	4,139	4,185
0,04	3,768	3,815	3,862	3,909	3,956	4,003	4,050	4,096	4,143	4,190
0,05	3,773	3,820	2,867	3,914	3,960	4,007	4,054	4,101	4,148	4,195
0,06	3,778	3,825	3,871	3,918	3,965	4,012	4,059	4,106	4,153	4,199
0,07	3,782	3,829	3,876	3,923	3,970	4,017	4,064	4,110	4,157	4,204
0,08	3,787	3,834	3,881	3,928	3,975	4,021	4,068	4,115	4,162	4,209
0,09	3,792	3,839	3,885	3,932	3,979	4,026	4,073	4,120	4,167	4,214

9 mtr.

	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,00	4,218	4,265	4,312	4,359	4,406	4,453	4,499	4,546	4,593	4,640
0,01	4,223	4,270	4,317	4,364	4,410	4,457	4,504	4,551	4,598	4,645
0,02	4,228	4,274	4,321	4,368	4,415	4,462	4,509	4,556	4,603	4,649
0,03	4,232	4,279	4,326	4,373	4,420	4,467	4,514	4,560	4,607	4,654
0,04	4,237	4,284	4,331	4,378	4,424	4,471	4,518	4,565	4,612	4,659
0,05	4,242	4,289	4,335	4,382	4,429	4,476	4,523	4,570	4,617	4,664
0,06	4,246	4,293	4,340	4,387	4,434	4,481	4,528	4,574	4,621	4,668
0,07	4,251	4,298	4,345	4,392	4,439	4,485	4,532	4,579	4,626	4,673
0,08	4,256	4,303	4,349	4,396	4,443	4,490	4,537	4,584	4,631	4,678
0,09	4,260	4,307	4,354	4,401	4,448	4,495	4,542	4,589	4,635	4,682

Iga metsamehe kohus on toetada oma
ajakirja

„EESTI METS’A“

tellimiste ja kaastöödega.

Meetrite võrdlustabel jalgade ja tollidega.

1 meeter = 3 jalga 1,3708 tolli.

Meetrid	Jalad	Tollid	Meetrid	Jalad	Tollid	Meetrid	Jalad	Tollid	Meetrid	Jalad	Tollid
1	3	$3\frac{3}{8}$	16	52	$5\frac{15}{16}$	31	101	$8\frac{1}{2}$	46	150	$11\frac{1}{16}$
2	6	$6\frac{3}{4}$	17	55	$9\frac{5}{16}$	32	104	$11\frac{7}{8}$	47	154	$2\frac{7}{16}$
3	9	$10\frac{1}{8}$	18	59	$11\frac{1}{16}$	33	108	$3\frac{1}{4}$	48	157	$5\frac{13}{16}$
4	13	$1\frac{1}{2}$	19	62	$4\frac{1}{16}$	34	111	$6\frac{5}{8}$	49	160	$9\frac{13}{16}$
5	16	$4\frac{7}{8}$	20	65	$7\frac{7}{16}$	35	114	10	50	164	$9\frac{9}{16}$
6	19	$8\frac{1}{4}$	21	68	$10\frac{11}{16}$	36	118	$1\frac{3}{8}$	60	196	$10\frac{1}{4}$
7	22	$11\frac{5}{8}$	22	72	$3\frac{3}{16}$	37	121	$4\frac{3}{4}$	70	229	$7\frac{15}{16}$
8	26	$2\frac{15}{16}$	23	75	$5\frac{1}{2}$	38	124	$8\frac{1}{16}$	80	262	$5\frac{11}{16}$
9	29	$6\frac{5}{16}$	24	78	$8\frac{7}{8}$	39	127	$11\frac{7}{16}$	90	295	$3\frac{3}{8}$
10	32	$9\frac{11}{16}$	25	82	$\frac{1}{4}$	40	131	$2\frac{13}{16}$	100	328	$1\frac{1}{16}$
11	36	$1\frac{1}{16}$	26	85	$3\frac{5}{8}$	41	134	$6\frac{3}{16}$	200	656	$2\frac{1}{8}$
12	39	$4\frac{7}{16}$	27	88	7	42	137	$9\frac{9}{16}$	300	984	$3\frac{1}{4}$
13	42	$7\frac{13}{16}$	28	91	$10\frac{3}{8}$	43	141	$1\frac{5}{16}$	400	1312	$4\frac{3}{8}$
14	45	$11\frac{13}{16}$	29	95	$1\frac{3}{4}$	44	144	$4\frac{5}{16}$	500	1640	$5\frac{3}{8}$
15	49	$2\frac{9}{16}$	30	98	$5\frac{1}{8}$	45	147	$7\frac{11}{16}$			

Jalgade ja tollide võrdlustabel meetritega

1 toll = 25,39953 mm. 1 jalg = 0,304794 meetert.

Tollid	Millimeetrid	Tollid	Millimeetrid	Jalad	Meetr.	Jalad	Meetr.	Jalad	Meetr.
$\frac{1}{64}$	0,40	1	25,40	1	0,305	16	4,877	31	9,449
$\frac{1}{32}$	0,79	2	50,80	2	0,610	17	5,182	32	9,753
$\frac{1}{16}$	1,59	3	76,20	3	0,914	18	5,486	33	10,058
$\frac{1}{8}$	3,17	4	101,60	4	1,219	19	5,791	34	10,363
$\frac{3}{16}$	4,76	5	127,00	5	1,524	20	6,096	35	10,668
$\frac{1}{4}$	6,35	6	152,40	6	1,829	21	6,401	36	10,973
$\frac{5}{16}$	7,94	7	177,80	7	2,134	22	6,705	37	11,277
$\frac{3}{8}$	9,52	8	203,20	8	2,438	23	7,010	38	11,582
$\frac{7}{16}$	11,11	9	228,60	9	2,743	24	7,315	39	11,887
2	12,70	10	254,00	10	3,048	25	7,620	40	12,192
$\frac{9}{16}$	14,29	11	279,39	11	3,353	26	7,925	41	12,497
$\frac{5}{8}$	15,87	12	304,79	12	3,658	27	8,229	42	12,801
$\frac{11}{16}$	17,46			13	3,962	28	8,534	43	13,106
$\frac{3}{4}$	19,05			14	4,264	29	8,839	44	13,411
$\frac{13}{16}$	20,64			15	4,572	30	9,144	45	13,716
$\frac{7}{8}$	22,22								
$\frac{15}{16}$	23,81								

Tempelmaksustamine.

1. **Kviitungid** — 50 penni. Arved — 100 margani — 20 penni: üle 100 mrk. $\frac{2}{10}\%$ arve summast.

2. **Kõrvalkasutuste piletid** — (kui summa üle 10 marga) 50 penni.

Märkus: Allkirjad palga- ja päevatöötabelites on tempelmaksust vabad. Niisama ka raharaamatu kviitungid riigi sissetulekute vastuvõtmise üle.

3. **Valmismaterjaalide müügikordadel** — a) eraisikud, omavalitsuse ja era asutused — $\frac{1}{2}\%$ ostusummast, kui materjaal oma tarbeks läheb; b) ostjad, kui materjaal määratud edasimüümiseks, ümbertöötamiseks või otsekoheseks tarvituseks, kel äritunnistus olemas — $\frac{1}{10}\%$ ostusummast.

Märkus: Riigi asutused ei kuulu maksu alla. Omavalitsuse asutused, kui materjaale ostetakse koolide tarvis — ei kuulu tempelmaksu alla (R. T. nr. 75/76 — 1920).

4. **Lepingud** — 1% , millest riigiasutustega sõlmitud lepingute pealt $\frac{1}{2}$ osa tasumata jääb. Kui kolme nädala jooksul kirjalikku lepingut ei sõlmita, siis eellepingu pealt $\frac{2}{5}\%$ ja võistluspakkumiste ja oksjoni protokollide pealt 1% . Ehituslepingud — $\frac{2}{3}\%$, maksetavast tasust. Teenistuse lepingud, kui aastapalk üle 60.000 mrk. — $\frac{1}{2}\%$ saadavast palgast; alla 60.000 mrk. — vabastud. Liikumata varanduste ostu-müügi lepingud — 2% .

5. **Liikuva inventaari müügi korral** — eraisikud, omavalitsuse asutused ja ärid $\frac{1}{2}\%$ müügihinnast; riigi-asutused — vabastatud.

6. Liikumata varanduste üüri- ja rendilepingud ja nende pikendamine, kui aastane rent ehk üür on:

5.000 — 20.000	mrk.	—	$\frac{4}{10}\%$
20.000 — 40.000	"	—	$\frac{6}{10}\%$
40.000 — 80.000	"	—	$\frac{8}{10}\%$
80.000 — 160.000	"	—	$1\frac{2}{10}\%$
160.000 — 240.000	"	—	$1\frac{6}{10}\%$
240.000 — ja enam	"	—	2 $\frac{0}{10}\%$

7. Lepingu õiguste edasiandmisel — $\frac{2}{5}\%$.

8. Hanke lepingud — 1% .

9. Igasugused ära kirjad — 10 mrk.

10. Tunnistused — 10 mrk.

11. Palvekirjad ametiasutustele ühes vastusega — 20 mrk., rahukohtule ja rahukogule — 30 mrk.

12. Ailkirja tõestamine — 6 mrk.

13. Raiepiletid ja karjapiletid — 10 mrk.

14. Võlakohustused — $\frac{2}{10}\%$ ja käemeeste vastutus veel $\frac{2}{10}\%$ võlasummast.

Riigi kulul ülestöötatud metsamaterjaalide müük.

Võistluspakkumine. Võistluspakkumisel müük tähendab metsamaterjaalide väiksel arvul müümist kohalikkudele elanikkudele oma tarbeks. Üksuste suurus võib olla: küttepuudel ja sindlipakkudel kuni 5 kantsülda, palkidel kuni 50 tükki, lattidel ja teivastel kuni 500 tükki.

Võistluspakkumistest võivad osa võtta *ainult* need kodanikud, kes väljaspool linna ja alevi piiri asuvad ja materjaale vajavad oma majapidamise otstarbeks, mille tõenduseks neilt vallavalitsuse tunnistuse ettenäitamist nõuda võib. Ärilistel alustel seisvatel isikutel ja ühisustel ei ole võimalik võistluspakkumisest osa võtta, olgugi et nad sellekohased vallavalitsuse tunnistused esitavad, vaid nad võivad omale tarvisminevad materjaalid oksjonilt osta. On see aga mõnesugustel *mõjuvatel põhjustel võimata*, siis võib nende varustamist metsamaterjaalidega kavatseda keskmise oksjoni hinnaga R. T. nr. 8/9 — 1924 a. välja kuulunud põllutöoministri juhtnöörides ettenähtud korras.

Võistluspakkumise pidamisest peab vähemalt 7 päeva ette teatama, sellekohaste kuulutuste läbi, mis enam käidavamasse ja rahvarikkamasse kohtadesse välja pannakse.

Võistluspakkumisel kautsjoni ei nõuta, vaid kõrgema hinna pakkuja peab ostusumma kohe välja maksma. Niisama nõutakse tempelmaks kohe sisse.

Pakkumised on ainult suusõnalised.

Oksjonid (*enampakkumised*). Oksjonile määratakse metsamaterjaalid suuremates üksustest nii, kuidas see otstarbekohasem on. Oksjoni kuulutused avaldatakse vähemalt 10 päeva enne selle pidamist „Riigi Teatajas“ ja tarviduse kohaselt teistes ajalehtedes. Pakkumised metsamaterjaalide peale võivad ainult suusõnalised olla.

„Riigi Teatajas“ nr. 4 — 1921 a. väljakuulutatud metsaseaduse § 213 põhjal kinnitatakse metsamaterjaalide müügid oksjonilt ühe isiku, ettevõtte ehk asutuse nime peale:

a) Kuni 100.000 margani — oksjoni komisjoni poolt, kus kohalik metsaülem eesistujaks on.

b) Kuni 300.000 margani — maakonna metsaülema poolt,

c) kuni 500.000 margani — metsade peavalitsuse poolt,

d) kuni 1.000.000 margani — põllutööministri ja

e) igasuguse summa peale — Vabariigi Valitsuse poolt.

Oksjoni tingimised kirjutatakse alla kõige osa võtjate poolt, kuna oksjoni leht allakirjutatakse kõrgema hinna pakkuja poolt.

Riigivaranduste müük ja lauatehaste rentimine sünnib ainult oksjoni ja mitte mingil tingimisel võistluspakkumise teel. Enampakkumisel nende rendile andmise kui ka müügi juures peetakse neid samu juhtnööre silmas, mis metsamaterjaalide oksjoni kohta maksivad.

Riigi inventaari oksjonilt müügi korral peab enampakkuja müügi hinna oksjoni komisjonile kohe ära tasuma ühes seaduslise tempelmaksuga.

Kasvava metsamüügi tingimised ja kord vaata Metsa- ja jahimehe kalender-käsiraamatus 1924 a. peale, lehek. 44.

Metsamaterjaalide saagimine asunikkele ja eraisikutele.

Kui riigitööstus selle all ei kannata ehk kui lauatehases riigi tööd ei ole, lubatakse asunikkele ja eraisikutele materjaale läbi saagida järgmise tasu eest:

1. Asunikkele:

- a) palgi kantjala läbilõikamine (brusserimata) 7 marka.
- b) palgi kantjala läbilõikamine (brusseerides) 10 marka.
- c) laudade hõoveldamine, kantimine ja sindli pakkude ümbertöötamine 10% odavam, kui teistele eraisikutele.

2. Teistele eraisikutele:

- a) palgi kantjala läbilõikamine (brusseerimata) 9 marka,
- b) palgi kantjala läbilõikamine (brusseerides) 13 marka,
- c) laudade hõoveldamine, jooksu jalast 0,50 mrk.,
- d) " kantimine " " 0,15 "
- e) sindlite lõikamine " " 20 " shokk.

Mitmesugused seadused ja määrused.

Põllutööministri juhtnõõrid metsaseaduse § 197 käsitamiseks sama seaduse § 225 põhjal.

(Vastuvõetud 9. jaan. 1924 a.)

§ 1. Metsaseaduse § 225 põhjal (1905 a. väljaanne) volitan metsade peavalitsust võimalust mööda kindla hinnaga, kuid mitte alla taksihinna, toimetama metsa ja metsasaaduste müükisid kuni 150.000 marga väärtuseni igal üksikul juhtumisel järgmiselt:

I. Taksi hinnaga:

a) Väljaspool linnade ja alevite piire asuvatele isikutele, kui nad tule- või veeõnnetuse tagajärjel majanduslikult niisugusesse seisukorda on sattunud, et nende majapidamiste kordaseadmiseks riikline abi tarvilik on;

b) Asunikkudele ja riigimaade rentnikkudele põlise pidamise õigusega nende kruntide peal kasvavaid tarbepuid 3—8 tolli jämeduses rinna kõrguselt ja küttepuid jämeduse peale vaatamata;

c) Riigiasutustele ja ettevõtetele, kellel äriline iseloom puudub;

d) Küttepuid, ahjude arvule vastavalt: kooliruumide, riigi abirahadega töötavate põllumajandusliste õppe- ja katseasutuste ruumide, Eesti Punase Risti asutuse ruumide kütmiseks; neile omavalitsuse asutustele, kellel omal metsa ei ole, nende ametruumide, haige- ja vaestemajade kütteks. Vigastatud sõjameeste ühingute liigetele, kes invaliidid, nende majapidamise tarviduseks kuni 1 k.-s. aastas.

II. Keskmise võistluspakkumise hinnaga:

a) Väljaspool linnade ja alevite piire asuvatele kodanikkudele oma majapidamise tarviduseks.

b) Asunikkudele ja riigirentnikkudele, kes maad põlise pidamise õigusega tarvitavad nende rendimaade peal kasvavaid tarbepuid, mis rinna kõrguselt 9"—15" jämedad, kui neid puid mitte tarvilik ei ole anda ehitusmaterjaliks naabruses olevatele asunikkudele ja riigirentnikkudele.

III. Keskmise oksjoni hinnaga:

Kõigil muil juhtumistel, kui ostja metsa oma majapidamiseks tarvitab.

§ 2. Kõik § 1. p. II. lit. a. ja p. III. all tähendatud kindla hinnaga metsamüüke võib ette võtta ainult neil juhtumistel, kus olukord kiiret metsamaterjalide müüki nõuab ja võimalik pole oksjoni ehk võistluspakkumist ära oodata ehk kus ette on näha, et oksjonil ehk võistluspakkumisel tarvisminevaid sortimente võimalik ehk otstarbekohane müüa ei ole. Metsaga kauplemiseks on § 1 järele metsamüük keelatud.

§ 3. §§ 1. ja 2. ette nähtud kindla hinnaga metsamüüke toimetama võib metsade peavalitsus omaäärana ge-

misel ⁶volitada ka maakonna metsaülemaid kuni 75.000 marga ja metskonna metsaülemaid kuni 25.000 marga suuruseni igal üksikul juhtumisel. R. T. nr. 8/9. — 1924 a.

Määrus maareformi teostamise määruste § 38 muutmiseks.

(Vastu võetud 9. apr. 1924 a.)

Maareformi teostamise määruste § 38 muudetakse järgmiselt:

§ 38. Maaseadusega võõrandatud metsad ja nendega ühenduses olevad maad mõõdetakse metsade peavalitsuse poolt üle, kusjuures metsade valitsemine ja kasutamine sünnib riigimetsade kohta maksvate seaduste põhjal, kuna metsadega ühenduses olevad põllumajandusliselt kasutatavad ja muud metsamajandusliselt mittekasutatavad maad antakse tarvitamiseks käesolevates määrustes riigimaade kohta ettenähtud alusel metsade peavalitsuse korraldusel.

Märkus: Metsade peavalitsuse korraldusel väljarenditavate metsamaade rendimääramise ja hoonete hindamise komisjonist võtavad osa riigimaade ülema ja ringkonnavalitseja asemel vastavalt maakonna- ja metskonnametsaülemad, kuna rendi tingimused kinnitatakse vastavalt maakonnametsaülema ja metsade peavalitsuse juhataja poolt.

R. T. nr. 55/56 — 1924 a.

Riigiteenistusest vabastamise korral palga edasimaksimise seadus.

(Vastu võetud 12. apr. 1924 a.)

§ 1. Koosseisude vähendamise korral ametist vabastatud riigiametnikkudele ja -teenijatele maksetakse palka edasi kolme kuu jooksul, vabastamise päevast arvates. Astub aga vabastatu selle aja sees uuesti riigiteenistusse, siis kaotab ta õiguse palka saada endise koha järele, teenistusse astumise päevast arvates. Saab aga vabastatu uuel kohal vähem palka kui endisel, siis maksetakse temale

endisest kohast palgavahe teenistusse astumise päevast alates kuni ülalnimetatud kolmekuulise tähtaja lõpuni.

Kolme kuu palk maksetakse ka riigiteenistuses surunud riigiametnikkude ja -teenijate perekondadele.

§ 2. Käesoleva seaduse § 1 alustel maksetakse kolme kuu jooksul palka edasi ka ametist vabastatud riigivanemale, riigikontrolöörile ja Vabariigi Valitsuse liigetele.

§ 3. Käesoleva seaduse §§ 1 ja 2 on maksvad kõigi nende kohta, kes on ametist vabastatud 31. detsembr. 1923 a. alates.

§ 4. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotab maksvuse seadus riigiametnikkude ja -teenijate ametist vabastamise kohta („R. T.“ nr. 3 — 1921 a., nr. 25).

R. T. nr. 51/52 — 1924 a.

Maaseaduse §§ 15, 20 ja 22 muutmise seadus.

(Vastuvõetud 12. apr. 1924 a.)

§ 1. Asutava Kogu poolt 10. okt. 1919 a. vastu võetud maaseaduse („R. T.“ nr. 79/80 — 1919 a.) § 15 muudetakse järgmiselt:

Riigimaid antakse:

a) põllumajapidamiseks põliselt (pärandavalt) tarvitada väikemajapidamistena ja kõrvaltööharauna peetavate käsitöö, kalameeste, maatöölise ja aiapidamiste kohtadena sellekohase eriseaduse järele;

b) pikaajalisele rendile kuni 99 a. peale põllumajanduslistele, hariduslistele, omavalitsuslistele, ühistegeliste, kaubanduslistele, tööstuslistele ja teistele üldkasulikkudele asutustele ning üksikutele isikutele ehituskrundidena ja uudismaad ülesharimiseks.

c) rendile lühikeseks ajaks üksikutele isikutele.

Märkus 1. Riik võib maid ka oma kätte jätta pidamiseks.

Märkus 2. Põllutööministeerium võib riigimaid piiri õiendamise ja majapidamiste koondamise otstarbel vahetada eraomanduses olevate maade vastu Vabariigi Valitsuse poolt kindlaksmääratud juhtnööride järele.

§ 2. Maaseaduse § 20 muudetakse järgmiselt:

Väikemaapidamiseks maasaamise järjekorra määrab kindlaks maakonnavalitsus vallanoukogu ettepanekul.

Märkus. Põllutööministril jääb õigus määrata maad ilma omavalitsuse asutusest väljaspool § 21 ettenähtud järjekorda:

a) vabadusõjast osavõtnud ja maaseaduse § 21 p. p. 1—2 tähendatud sõjaväelastele ja lahingust osavõtnud vabatahtlikele;

b) vabadussõjas langenud sõjaväelaste maata perekondadele;

c) mõisatöölisele, kes 1919 a. mõisates alalisteks tööliseks olid ja kuni mõisa tükeldamiseni mõisates teenisid. Kaitseväes teenimine ei takista maasaamist mõisatöölisena;

d) uudismaadele asujatele;

e) käsitöölisele ja kalameestele.

§ 3. Maaseaduse § 22 muudetakse järgmiselt:

Riigistatud maade saamiseks, mis seni väiketaludena rendil olid, antakse eesõigus nende talude rentnikkudele, kuid selle juures võib riik maid uuesti kruntida (§§ 17 ja 18 alusel).

Märkus. Käesoleva paragrahvi alla käivad ka likvideeritud ja likvideeritavad endised metsaametnikkude ja metsatöölise kohtade pidajad, kui nemad ehk nende perekonnad kohta ise kas palgamaana ehk rendi alusel pidanud kuni 11. novembrini 1918 aastal.

R. T. nr. 51/52—1924 a.

Maaseadusega võõrandatud maal elavate väiketalude rendivahekorra uuendamiseadus.

(Vastuvõetud 12. apr. 1924 a.)

§ 1. Maaseadusega võõrandatud maal elavate väiketalude pidajatega uuendatakse rendivahekord nende käes kasutada olevate maade kohta kuni nende maade planeerimiseni, kúsuures rentnikul õigus jääb tema käes kasutada oleval heina- ja karjamaal kasvavat metsa tarvitada oma majapidamise vajaduseks vastavalt selle seaduse

§ 2 põhjal kindlaksmääratud metsatarvitamise õigusele ja põllutööministeeriumi poolt maksmapandavatele tarvitamisnormidele.

§ 2. Peale talude planeerimist omandab rentnik tema talu piiridesse jääva heina- ja karjamaa peal kasvava metsa kohta tarvitamisõiguse:

a) tasuta, kui praegune rentnik rendiõiguse temale müüjaga või pärandajaga kokku vähemalt 40 a. jooksul seda talu pidanud rendivahekorra alusel;

b) tasu eest, mis vastab $\frac{1}{40}$ metsa taksihinnast iga aasta kohta, mille võrra rentnik rendiõiguse temale müüjaga või pärandajaga kokku talu alla 40 a. on pidanud rendivahekorra alusel.

Märkus 1. Heina- ja karjamaa peal kasvavad mitte metsaiseloomuga üksikud puud antakse rentnikule tasuta.

Märkus 2. Heina- ja karjamaa metsa hulka arvatakse ka väljarenditavatel maa-aladel kasvavad väikesed puudesalgad ja väiketalu päralt arvatav katastrimets, kui seda kaardi või looduses olevate märkide järele heina- ja karjamaametsast võimata on lahutada.

Märkus 3. Planeerimisel renditalu piiridesse aetava riigimetsa kohta omab rentnik selle metsa tarvitamiseks sama õiguse, mis temal oli talust planeerimise teel eraldatud heina- ja karjamaametsa kohta, kuid mitte suuremas ulatuses, kui vastavalt eraldatud heina- ja karjamaal kasvava metsa väärtusele.

§ 3. Väiketalude piirides asuvad ehitused lähevad rentnikkude omanduseks tasuta, kui need rentniku, rendiõiguse temale müüja või pärandaja kulul ehk 40 a. eest mõisa poolt üles ehitatud ja talu päraltolemistena rentniku ehk rendiõiguse temale müüja või pärandaja käes vahetpidamata kasutada olnud. Muudel juhtumistel tuleb rentnikkuldel hoonete eest nende hindamise alusel tasu maksta, maha arvates see osa, missuguses praegune talupidaja ehk rendiõiguse temale müüja või pärandaja isiklikult ehk kogukondlikult hoonete ehituse kuludest osa võtnud.

Põllutööministeeriumi juhtnõõrid maaseadusega võõrandatud maadel asuvate renditalude rendivahekorra uuendamiseks.

Välja antud Riigikogu poolt 12. apr. 1924 a. vastu võetud maaseadusega võõrandatud maadel asuvate väike-
talude rendivahekorra uuendamise seaduse („R.T.“ nr. 51/52
1924 a.) § 9 alusel.

(Vastu võetud 4. juulil 1924 a.)

1. Riigikogu poolt 12. apr. 1924 a. („R.T.“ nr. 51/52 1924 a.) vastu võetud seaduse alusel uuendatakse renditalude pidajatega rendivahekord kuni nende talude planeerimiseni seaduses ette nähtud tingimistel, kusjuures väike-
talude all tuleb mõista niihästi endiseid renditalusid kui ka kandi- ja popsikohti, kui viimased iseseisva majapidamise iseloomu kandsid ning majapidamise hooneid iseseisvalt kasutasid (hoonetes asus ainult ühe maapidaja perekond) ja koha piirid kindlad, selle peale vaatamata, kas talu peamõisast katastris lahutatud või lahutamata.

2. Seaduse §§ 1 ja 2 täitmiseks otsustavad ringkonna- ja maakonnakomisjonid missugustel tingimistel (kas tasuta või missuguse osa taksihinna eest) rentnikule metsakasutamise õigus anda tuleb.

3. Kuni renditalu planeerimiseni on renditalupidajal õigus maakonnakomisjoni poolt (p. 2), või põllutööministri poolt kuni 12. apr. s. a. seaduse avaldamiseni kindlaksmääratud alustel metsaülema poolt välja antud raiepileti järgi metsa oma majapidamise vajaduseks tarvitada järgmistes normides :

aastas —

- a) küttepuid kuni 3 kandsülda ja tarbepuid kuni $1\frac{1}{2}$ k.-s.;
- b) jooksvaks remondiks kuni 10 kasvavat puud;
- d) aedade tegemiseks kuni 1000 latti ja 200 teivast.

Märkus 1. Juhusel, kui rendikoha majapidamiseks metsamaterjale rohkemal arvul peaks tarvis minema, määrab selle hulga kindlaks ringkonnavalitseja.

Märkus 2. Seni kui rentniku metsakasutamise õigus maakonnakomisjoni poolt lõpuliikult kinnitatud ei ole, sünnib metsamüük rendikoha majapidamiseks rendikoha heina- ja karjamaa metsast taksihinnaga.

4. Renditalu planeerimisel märgib maamõõtja talu kaardil ja eraldab looduses piirimärkidega, katastriplaani alusel, talu uutesse piiridesse jääva katastri metsapinna piirid. Kui aga eraldamine kaardil või looduses olevate märkide järgi võimata (§ 2 märk. 2), teeb selle kohta vastava märkuse kava esilduse protokollis.

5. Peale planeerimise kinnitust planeerimise peakomisjoni poolt loetakse juhtumistel, kus heina- ja karjamaa metsa kasutamine maakonnakomisjoni ehk põllutöömistri poolt tasuta vabaks on otsustatud anda, see rentnikule üleantuks. Muil juhtumisel otsustab metskonna metsaülem ehk tema asemik ühes vallanõukogu esitajaga, kas on renditalu piirides heina- ja karjamaa metsa tihedusega üle 0.3 ehk puude salku suurusega üle $\frac{1}{10}$ hekt.; kirjeldab seda metsa vastavas aktis ja märgib selle piirid ära looduse piirimärkidega.

Märkus 1. Juhtumisel, kus renditalu planeerimine enne käesoleva juhatuskirja avaldamist läbi viidud, otsustab metskonna metsaülem ehk tema asemik, — peale ülalpooltähendatud ka selle üle, kas ja kui palju on renditalu piirides katastri metsa ja kas seda on kaardi või loodusesolevate piirimärkide järel võimalik heina- ja karjamaa metsast lahutada ja eraldab võimaluse korral selle piirimärkidega, akti vastavalt täiendades.

Märkus 2. Tasu alla kuuluv mets hinnatakse metsaülema korraldusel ja antakse ostu-müügilepingu alusel rentnikule üle, kusjuures ka seaduse § 2 alusel tasuta rentniku tarvitada jäävad puud ja mets rentnikule üleantuks loetakse.

6. Renditalu hooned tunnustatakse (seaduse § 3) tasuta rentniku omaks, kui nad rentniku poolt oma materjalist ja kulul ehitatud, eelkäijalt ostu ehk päranduse teel omandatud, või kui nad 40 a. eest mõisa poolt üles ehitatud ja talu päraltolemistena rentniku ja rendiõiguse temale müüja või pärandaja käes kokku 40 a. vahet pidamata kasutada olnud.

Juhtumistel, kus kohapidaja vähem kui 40 a. kohta pidanud ehk hooned alla 40 a. vanad, tuleb rentnikkudel hoonete eest nende hindamise alusel tasu maksta, maha arvates seda osa väärtusest, missuguses praegune talupidaja, ehk rendiõiguse temale müüja, või pärandaja isiklikult, ehk kogukondliselt hoonete ehituse kuludest osa võtnud.

Märkus 1. Eelpoolnimetatud vahekorra väljaarvamise juures arvatakse hoone hinnast: ehitusmaterjali väärtuseks kohapeal (ehituse juures) — 60%, materjali juureveo kuludeks, arvesse võttes tegelikke veokulusid kuni 20% ja ehituskulude väärtuseks — 40%.

Märkus 2. Talupidamise aja ja hoone vanaduse väljaarvamisel arvatakse aega tervetes aastates kuni ringkonnakomisjoni otsuseni.

7. Tasuta omaks tunnustatud hooned hindamisele ei kuulu ja loetakse rentnikule üleantuks komisjoni otsuse jõusse astumisega. Osalise tasu eest rentnikule omaksantavate hoonete kohta võetakse ette nende hoonete hindamine. Peale hindamise kinnitamist sõlmib ringkonnavalitseja, arvesse võttes komisjoni jõusseastunud otsuseid hoonete omaksandmise kohta rentnikkudega ostu-müügilepingud, kusjuures taluhoonete müügilepingu sõlmimisel,

mille eest rentnikud riigile alla 5000 marga tasuma peak-
sid, tempelmaks sisse nõutakse, kuna tasusumma maa-
korralduse peavalitsuses kustutamisele tuleb seaduse § 8
alusel.

8. Tõendavateks dokumentideks hoonete ja metsa
vabaksandmise küsimuse lahendamise juures endistel väike-
kohtadel võivad olla vallavalitsuste tunnistused, endine rendi-
leping ja tõestused end. omaniku poolt, kui need teiste
usaldusvääriliste isikute või asutuste poolt kinnitust leiavad.
Juhtumisel kui neid võimata saada, võib komisjon selle
küsimuse lahendamise juures arvesse võtta ka politsei
toimepandud juurdlusi ja ülekuulamist.

9. Kõik komisjoni, kui ka enne seaduse maksma-
hakkamist, s. o. enne 26. apr. 1924 a. maakonnakomisjoni
poolt läbi vaadatud hoonete ja metsa omakstunnistamise
aktid, mis põllutööministri poolt kinnitamata, vaadatakse
uesti läbi maak.-komisjonis, seaduses ettenähtud korras
ja alusel.

R. T. nr. 90/91—1924 a.

Millal puid raiuda.

Vanast ajast on jäänud arvamine, et kuu suurt mõju
puu kuivamise ja vastupidavuse peale avaldab. Rahva
suu räägib: „Okaspuul tuleb koi vanal kuul, — lehtpuul
— noorel“. Läänud aasta kalender-käsiraamatu lugejate
hulgast (Sagadi metskond) on keegi soovi avaldanud selle-
kohta tulevikus sõna võtta ja ütleb ise ka kuus aastat
proovi teinud, et lehtpuu, mis vanal kuul raiutud, rutem
ära kuivab, põlemise juures rohkem kalooriaid annab, ära
ei vettu ja mädanemise vastu kõvem on, kuna selle vastu
okaspuu sarnased omadused ja kõvaduse noorel kuul
raiumise korral omandab. Aia ritvu ei soovita ta aga
mitte noorel kuul raiuda, siis kuivavad nad ruttu ja kao-
tavad painduvuse.

Kui suurt mõju noorkuu ja vanakuu puuvastupidavuse peale suudavad avaldada, ei ole seniajani ikkagi mitte veel suudetud teadusmeeste poolt selgeks teha ja arvamised kalduvad selle poole, et metsa puude ja niisama ka teiste taimeriigi elanikkude kasvutingimiste ehk hukkumise peale kuu oma mõju ei avalda. Väga suur tähtsus on metsa-materjaalide iga kohta küll puu mahlade liikumise ajal. Suvisel soojal ajal raiutud puu, mil mahl veel puustunud ei ole, läheb palju rutemini rikki, kui kesktalvel raiutud puu. Sellepärast on ehitusmaterjaal kõige vastupidavam, kui ta kuivade ilmade ajal detsembri kuul saab raiutud. Niisketel päevadel ja iga kuuga kevade poole tekkib mahlade rohkus ja langeb materjaalide vastupidavus. Ka talvel raiutud tarbepuudel, kui neid mitte juba kevadel laudadeks ei taheta saagida, tuleb lintidena umbes $\frac{1}{3}$ koort pealt ära lükata ja igast küljest õhu ligipääsemist võimaldada. Kui juba koorejärejad on kevade tulekul koorevahelise mähjasse pesitama hakkanud, kaotab puu ka osa oma vastupidavuse jõust.

Arvamine kuu mõju üle puude raiumise aja kohta võib sellest tekkinud olla, et ühel puu seltsil mahlade liikumine varem algab ja teistel hiljem ja sellega ka raiumise proovid oma tagajärgi avaldamata ei jätnud. Pealegi ootavad maal kõik ikka vanal kuul ilusamaid ilmu, mis muidugi suuremalt jaolt oma mulje, sügisel ja talvel kuuvalgete öödega, on rahva mälestusse jätnud.

Metsamehi ju asi huvitab, — ei ole ülearune selles suhtes rohkem kogemusi saavutada!

Metsa- ja jahiasjanduse ajakirja

„Eesti Mets'a“

tellimiste vastuvõtmine 1925 a. peale on avatud.

„Eesti Mets“ on igale metsamehele möödapääse-
mata tarvilik, seda enam veel, et
tema veergudel tuleval aastal hakkavad ilmuma üli-
kooli õpejõudude poolt kokkuseatud „Kirjalikud
kursused metsateenijatele“, mis täidavad ammu
oodatud lühikeseajaliste kursuste aset ja millede lä-
bivõtmist nõutakse igal metsateenijalt.

„Eesti Mets“ suurendab tuleval aastal märksa
oma lehekülgede arvu ja paneb
rõhku sisulise väärtuse tõstmise peale, sellega ühes
on ka väljaandja — Eesti Metsateenijate ühing —
sunnitud tellimise hinda 100 marga võrra aastas
tõstma, mis mitte palju ei ole, arvesse võttes nende
kursuste tähtsust, mis metsateenijatele kättesaada-
vaks tehakse.

„Eesti Mets'a“ tellimise hind 1925 aastast peale
on: 1 aasta peale 400 marka,
poole aasta peale 200 marka ja veerand aasta peale
100 marka.

**Tellimisi võtavad vastu kõik
— postiasutused üle maa. —**

Aadress täht- ja rahasaadetistele: Ajakiri „Eesti
Mets“, Tallinnas, Metsade Peavalitsuse juures.

Sisu juhataja.

	Lhk.
Jahikalender	3
Kalendaarium	4
Metsakultuuri ja metsaravitsemise tööde normid :	
I. Seemnete korjamine ja kuivatamine	19
II. Taimeaed	20
III. Metsakultuurideks maapinna ettevalmistamine	21
IV. Metsa külimine	22
V. Metsa istutamine	23
VI. Kultuuride ravitsemine	23
Ühe Riia vakamaa täisistutamiseks tarvisminevate taimede arv	33
Metsade Peavalitsuse tabelid männimetsa ja metsamaterjaalide hindamiseks	24
Metsade Peavalitsuse tabelid kuuse metsa ja metsamaterjaalide hindamiseks	26
Metsade Peavalitsuse tabelid kase metsa ja metsamaterjaalide hindamiseks	28
Metsade Peavalitsuse tabelid lepa- ja pajumetsa ja metsamaterjaalide hindamiseks	30
Asunikkudele antava ehitusmaterjaali taksid	32
Riigi metsamüügi taksid :	
Okaspuu ja lehtpuu	33
Kännud, haod, küttepuu ja turvas	34
Latid, teivad, parve- ja aiavitsad	35
Riigimetsade kõrvalkasutuste taksid	35
Kantjala tabelid	36
Standardi tabelid	38
Teivaste ja lattide kogu kantjalgades	38

	Lhk.
Puude raskus toorelt ja õhukuivalt	39
Mitmesuguse küttematerjaali raskus	39
Niiskuse protsent toore puude juures	39
Meetrite ja süldade vastastiku ümberarvamise tabelid	40
Meetrite võrdlustabel jalgade ja tollidega	44
Jalgade ja tollide võrdlustabel meetritega	45
Tempelmaksutamine	46
Riigi kulul ülestõõtatud metsamaterjaalide müük	47
Metsamaterjaalide saagimine asunikkele ja eraisikutele	49
Mitmesugused seadused ja määrused :	
Põllutööministri juhtnõõrid metsaseaduse § 197 käsitamiseks sama seaduse § 225 põhjal	49
Määrus maareformi teostamise määruste § 38 muutmiseks	51
Riigiteenistusest vabastamise korral palga edasimaksmise seadus	51
Maaseaduse §§ 15, 20 ja 22 muutmise seadus	52
Maaseadusega võõrandatud maadel asuvate väiketalude rendivahekorra uuendamisseadus	53
Põllutööministeeriumi juhtnõõrid maaseadusega võõrandatud maadel asuvate renditalude rendivahekorra uuendamiseks	55
Millal puid raiuda	58

EESTI PANK

Kapitalid Emk. 396,381,097.50

Peapank: Tallinn, Vabaduse puiestee, 3.

Telegrammi aadress: Eestipank.

OSAKOND:

Haapsalus,
Kuuresaares,
Narvas,
Paides,
Petseris,
Pärnus,
Rakveres,
Tallinnas,
Tartus,
Valgas,
Viljandis,
Võrus.

Toimetab kõiki pangaoperat-
sioone kodu- ja väljamaal.

Metsa- ja jahimehed!

Tarvitage ainult saapamääret

• „KALAMEES“.

Ainult kõrgeheadusline määre „Kalamees“ hoiab saapa pehme ja teeb ta veekindlaks.

Proovige ja otsustage!

Austusega **H. Wichmann**

Tallinnas, Baltiski m. nr. 20

Sünnis kink

metsa- ja jahimehele on

„**Eesti Mets**“

iluköites.

Saada Eesti metsateenijate ühingu keskjuhatuselt, Tallinnas.

Hind ühes saatmisega

450 marka.

EESTI METSATEENIJATE ÜHING

Soovitab liikmetele :

Liikmekaardi raamatuid à 20 mk.

Põhikirjasid à 5 mk.

Riigi metsamüügi taksid à 10 mk.

„Eesti Mets'a“ 1921, 1922, 1923 ja
1924 aastakäigud à 300 mk.

„Eesti Mets'a“ 1923 a. kõik iluköites à 450 mk.

Kui tellimisega ühes raha ette saadetakse, võtab keskjuhatus posti kulud oma kanda.

Tellimise aadress: Tallinn, E. Metsateenijate ühingu keskjuhatus, Metsade Peavalitsuse juures.

Axel Musso

TALLINN.

Jahipüssi rohtu

suitsuga ja suitsuta.

Haavlid, padrunikesti papist ja vasest, padruni- ja tsilindritonge, Gevelot tonge, vilt- ja papitroppe, laadimise masinaid (Barklay), padruni otsakeerajaid, Tongitange, padrunitange, püssirohu mõeti, püssirohu kaale, kaliibrirõngaid, tropiraudu, püssipuhastuse keppe ja harju, püssiõli, jahisarvi „Fürst Pless“, jahinuge, padrunivõõsi, seljakotte jne., soovitab suuremal ja vähemal arvul mõõdukate hindadega.

Automaat püstolid

Belgia brovning F. N. „Bayard“, Pleperi vabr. „Lignose“, ühe käega laadimiseks

„Sauer & Sohn“

„Schmeisser“

„Stock“

„Valther“

„Vallmann“

„Singer“.

Lihtrevolvrid

ja padrunid nendele suures väljavalikus suuremal ja vähemal arvul soovitab mõõdukate hindadega.

Jahipüsse

Saksa ja Belgia vabrikutest

Montekristo püsse:

„CECO“ kliikrega ja ilma,

kall. 22, 5,6×35 ja 9 mm.

„SIMSON“ kal. 22 (6 mm).

Õhupüsse lastele

ja laskemoona nende jaoks suures väljavalikus soovitab suuremal ja vähemal arvul mõõdukate hindadega.

Kalapüügi riistu

Ameerika ja inglise vabrikutest

Õngekonksud

Õngenõör

Õngeritvad, pilliroost

kokkupandavad

Õngeritvad, terasest

kokkupandavad

Õngekorgid

Jõhviga õnged „Limerick“ ja

„Kirby“

Putukaga õnged

Landid (Schleppangel)

suures väljavalikus soovitab mõõdukate hindadega suuremal ja vähemal arvul.

Metsateenijatele, kes ostavad üle 1000 marga eest korraga, 10% hinnaalandust.

Axel Musso

Tallinnas, Pikk tän. 13. Kõnetr. 21-49.

5055778

Ar 924
Metsa

KASEPAKKE

ostab Aktsia-Selts

A. M. LUTHER

TALLINNAS

ka vähemates partiides. franko laia- ja kitsarööpalise raudtee jaam. — Pikus $8\frac{1}{4}$ jalga, jämedus. 8 tollist ülespoole, terved, sirged ehk vähese ühepoolse kõverusaga. Oksad ainult terved ja mitte üle 2 tolli lubatud. Punane kõva süda lubatud pakude juures kuni 10 tollini — 3 tolli läbimõelduga, pakude juures üle 10 tolli—4 tollini

Järelepärimistega pöörduda aktsia-selts A. M. LUTHER'i kontori, Tallinnas, Suur- ja maantee 27, ehk järgmiste esitajate juures:

K. Vahl, Viljandis, Jakobsoni tän. 9.

Konrad Uexküll, Pärnus, Pikk tän. 9.

Georg Hippus, Võru, poste restante.

O. Lemm, Tartu, Aia tän. 28, k. 3.

J. Müllerhof, Püssi jaam.